

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. KEDD, február 28.

57. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

A kormányválság megoldása után beállott politikai eseménytelenség szinte tükrét a pártvezérek sajtópolemiaja fodorozza. A parasztdemokrata koalíció kiáltványszerű kommunikét bocsátott ki, amelyben Davidovicsra hártja az ódiomot a demokratikus unió és a koncentráció megghiusulásáért. Davidovics a tények felsorolásával felel Radics és Pribicevics vádjára és kimutatja, hogy ő a maga részéről a legmesszebbmenő személyi és pártbeli áldozatokra is kész volt a koncentráció érdekében. Az erők egyesítése céljából bontotta fel a demokrata párt vezére a radikális-demokrata koalíciót, amelyhez csak akkor tért vissza, amikor a koncentrációra irányuló kísérletek minden lehetséges változata hiábavalónak bizonyult. Radics, számítva a Pasics-csoport külön akciójára, azaz a feltétellel járult hozzá Vukicsevics miniszterelnökségéhez, ha a radikális klub egységesen Vukicsevics mellé áll. Ez a feltétele a radikálisok határozatával teljesült, még sem akart Radics olyan kormányba lépni, amelynek Vukicsevics áll az élén. Jött Pérics, jött Marinkovics, de egyik sem tudott zöldágra vergődni, mert Radicsék Vukicsevics stróhmanjait látták bennük. Ezzel szemben Davidovics, aki szintén nem volt elfogult Vukicsevics javára, ezt a körülményt kikancsolta a kibontakozás szempontjai közül és minthogy a koncentráció keresztülvihetetlen volt, szükségkép sor került a régi kormánykombináció felújítására.

Pribicevics válaszolva Davidovics nyilatkozatára, kijelenti, hogy Davidovics a politikát személyi kérdésnek tekinti és szerinte nem tart ki olyan szilárdan az elvi követelések mellett, mint a parasztdemokrata koalíció vezérei. A demokrata erők egyesülésének akadályát Pribicevics abban látja, hogy a demokrata klub székszisszel nézett a demokrata unió esélyei elé és Vukicsevics választási mandátumától tartott. Akár ez volt az igazi ok, akár pedig az, amit Davidovics mond, hogy tudniillik a demokraták nem bíztak eléggé Radicsban és Pribicevicsben, mindkét magyarázat a jelenlegi kormánykoalíció igazolására szolgál. A demokraták bizonyára szívesebben veitek volna olyan megoldást, amelyben a radikálisok helyett az övék a domináló szerep és ha még sem haladtak együtt tűzönvizen keresztül a parasztdemokrata koalícióval, amely nekik ezt a szerepet szánta, az nyilvánvalóan annak a jele, hogy kételkedtek az elgondolás realitásában. Abból, hogy Davidovics nem ragaszkodott a saját miniszterelnökségéhez, bájosan lehet következtetni politikájának személyi jellegére.

Minden párt elvekért küzd, de az elveket személyek képviselik és a politikai harcokban az elvi és személyi momentumok kibogozhatatlanul össze vannak kuszálva. A személyi ambíciók elvek köntösébe öltözködnék és az elvek szolgálata igen könnyen keverhető személyi törekvések látszatába. Politikai elemleiek bőven kihasználják ezeket

a lehetőségeket és így történhetik meg, hogy Davidovicsot azért éri a személyi politika vádja, mert együttműködik Vukicsevicsel. Radicsot és Pribicevicsot pedig azért, mert Vu-

kicsevics személye miatt elzárkóztak a koncentráció elől. A politikai polemikák olyanok, mint Protogorásznak, a szofizma nagymesterének pö-re tanítványával: úgy a felperes,

mint az alperes nappal fénvesebben be tudja bizonyítani, hogy neki van igaza. A közvélemény dolga, hogy az érvelésbe csusztatott hibát felkutassa.

Stresemann újból tanácskozott Titulescuval Károly extrónörökös nem fogadta a román külügyminisztert

Párisból jelentik: Stresemann német birodalmi külügyminiszter és Titulescu román külügyminiszter között San Remóban a villásreggelin, amelyre Titulescu meghívta Stresemant, újabb tanácskozás volt a két külügyminiszter között.

A Journal úgy tudja, hogy a német birodalmi külügyminiszter a konferencia

után táviratilag hívta meg Cap Martin-be Neurath római és Hoesch párisi nagykövetet.

Nagy feltűnést kelt francia diplomáciai körökben, hogy a Károly volt román trónörökös és Titulescu külügyminiszter közt tervezett találkozás elmaradt, mert Károly herceg nem volt hajlandó

fogadni Titulescut.

A román külügyminiszter felhasználva rivierai tartózkodását, tudvalevőleg utána utazott a San Remóban üdülő Károly hercegnek, hogy ott találkozzék vele, az extrónörökös azonban udvariasan, de határozottan tudtára adta Titulescunak, hogy nem kíván vele tárgyalni.

Ausztria Olaszország és Magyarország ellen

Róma és Bécs feszültsége Londonban nyugtalanságot keltett — Seipel prágai látogatásának hatása — Mussolini követelése Ausztriával szemben

Az olasz-osztrák konfliktus nem kerül a Népszövetség elé

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója szerint londoni diplomáciai körökben nagy nyugtalanságot keltett az a feszültség, amelyet az osztrák kancellár beszéde Róma és Bécs között okozott.

Olaszország a békeszerződések aláírása alkalmával nem kötött kisebbségi szerződést s ezért a déltiroli németek sorsa kizárólag Olaszország belügye. A helyzetet kényessé teszik a kérdés hátterében lappangó egyéb tényezők, amelyek súlyos konfliktusok lehetőségét rejtik magukban. Már régen lehetett látni, hogy

Seipel prágai látogatása és általában a cseh-osztrák közeledés Bécset határozottan Magyarország és Olaszország ellen fogják orientálni.

Magyarországgal szemben Ausztria már a szentgotthárdi eset alkalmával is bárádságtalanul viselkedett. Az osztrák gyűlölködés Olaszország és Magyarország ellen már régi eredetű és a többi közt arra vezetőnek vissza, hogy 1921-ben egy olasz külügyminiszter Magyarországnak ítélte Sopront. Ennélfogva Benes, aki éppúgy, mint román és jugoszláv kollégája, Magyarország bekerítése céljából mindenáron

a kisantant körébe akarja vonni Ausztriát.

elég könnyű feladatnak találhatta Ausztria olaszellenes érzelmeinek kihasználását.

Esetleg támogatják Benest az osztrák külpolitika átorientálásában a Bécsben működő hatalmas francia diplomáciai és pénzügyi körök is.

Végül Németország is lökést adhatott Ausztriának ebben a tekintetben. Így Olaszországgal most Ausztria áll szemben, amely olasz és magyarellenes politikájában a kisantatra, a déltiroli németek ügyében Németországra, végül magyarellenes politikájában Franciaországra támaszkodhatik. Ez a furcsa és bonyolult csoportosulás

a dunai Európa békéjét fenyegető súlyos veszélyekkel van tele.

A Temps vezércikkében foglalkozik a

német lapok inszINUÁCIÓJÁVAL, mintha Mussolini a tiroli kérdést s az osztrák-olasz viát a szentgotthárdi incidens elensúlyozására vetette volna fel. A vezércikk erősen kikel az osztrák és német pángermán agitáció ellen és megértéssel

Mussolini biztosítékokat követel Seipel kancellártól

Bécsből jelentik: A hétfői reggeli lapok szerint

Mussolini ezuttal nem éri be az osztrák szövetségi kormány részéről egyszerű bocsánatkéréssel, hanem biztosítékokat követel Seipel kancellártól, hogy hasonló kirohánások nem lesznek Olaszország ellen az osztrák nemzeti tanácsban

és a tiroli tartománygyűlésen a déltiroli német lakosság miatt, akiknek ügyéhez csak Olaszországnak van köze. Olyan hírek tedjedtek el tegnap Bécsben, hogy utasok, akik Innsbruckból érkeztek, biztosan tudják, hogy

a Brenneren összetűzések voltak olasz és osztrák határjárőrök között.

Az innsbrucki esendörkerület parancsnoka a Bécsből hozzáfűzött kérdésekre ezeket a híreszteléseket a leghatározottabban megcáfolta, amelyeknek semmi alapjuk sincsen, csak az általános nagy idegességnek a jelei. Itt kell megemlé-

ismerteti az olasz álláspontot, amely az Anshluss-mozgalom és a Brenner-hágó kérdésben rendkívül intézkedéseket tart szükségesnek. Valószínűnek tartja a vezércikk, hogy Mussolini ezekre a szempontokra erélyesen rá fog mutatni.

kezni arról is, hogy dr. Sepp Stalner tiroli nemzeti tanácsos tömegesen kapja az üdvözlő irásokat Bécsből, egész Ausztriából és különösen Tirolból, de jöttek táviratok hozzá a német birodalomból, Angliából, Amerikából és a skandináv államokban lakó németektől, akik hátorítják, hogy

tartson ki a Brenneren túl élő németek legprimtívebb emberi jogaiért vívott harcban.

Az osztrák szövetségi kormány egyelőre semmit sem fog tenni a bécsi olasz követ visszahívása miatt és megvárja Mussolini miniszterelnök erre vonatkozó nyilatkozatát.

Seipel kancellár nem gondol arra, hogy bármit is visszavonjon a mult heti parlamenti beszédében felsorolt vadakból

és politikusoknak, akik megkérdezték tőle, hogy alakul most már a helyzet, azt válaszolta, hogy nyilatkozataihoz nincs mit hozzátenni, de nincs is okozokat enyhíteni.

Genfben kinos hatást keltett az olasz-osztrák konfliktus

Milanóból jelentik: A Corriere della Sera genfi tudósítója jelenti, hogy a Népszövetség delegátusainak körében, akik a biztonsági konferencián vannak együtt, kinos hatást keltett az olasz-osztrák konfliktus, amelyet Seipel szövetségi kancellár beszéde kiélelt. Amugyis ideges volt a hangulat a szentgotthárdi eset miatt és így érthető, hogy

a déltiroli vita következtében támlt helyzetet bizonyos részről komolynak tartják.

Noha Mussolini jelentéstételre hívta

vissza Auriti bécsi követet és ez a körülmény a konfliktust méginkább elmérgesítette, az a vélemény Genfben, hogy

ez az ügy nem fog a Népszövetség tanácsa elé kerülni,

mert nincsen semmi jogi alapja és az érdekeltek részéről nem érkezett megkeresés a Népszövetség főtitkári hivatalához. Általában azt hiszik, hogy egyik fél részéről sem fog kísérlet történni a nemzetközi fórum döntésének kiprovokálására.

Becskerekken kilakoltattak egy főgimnáziumi tanárt

Öttagu családjával az uccára került Pericseviics Mátá tekintélyes becserkerki tanár

Becskerekéről jelentik: Becskereknek kínos szenzációja van, Pericseviics Mátá tekintélyes gimnáziumi tanárt a rendőrség kilakoltatta Gyermekov Dusan dr. ügyvéd házában levő lakásából, Pericseviics, aki öttagu családjával és összes butoraival az uccára került, a bírósághoz fordult védelemért.

Gyermekov Dusan dr. ügyvéd, a háztulajdonos, még a múlt évben felmondta Pericseviicsnek a lakást. A felmondást azzal indokolta, hogy a házát át akarja építtetni. A felmondás a múlt év vége felé járt volna le, a tanár azonban nem kapott lakást.

Pericseviics májusig nem is akart kiköltözni, mire dr. Gyermekov a rendőrséghez fordult. Dr. Dimitrijeviics rendőrkapitánya a szociálpolitikai miniszteriumhoz fordult utasításért, amely válaszában helyt is adott a kilakoltatási kérelemnek. A főkapitány ennek ellenére olyan végzést hozott, hogy Pericseviics bennmaradhat a lakásban.

A főkapitányi határozat ellen dr. a főispáni hivatalhoz felebbezett, amely megváltoztatva a főkapitányi végzést, helyt adott a szociálpolitikai miniszterium álláspontjának és elrendelte Pericseviics Mátá kilakoltatását.

Mozitüz harminckét halottal

Velencéből jelentik: Treviso környékén Moriago községben a községi előljáróság vállalkozónak engedélyt adott mozgófényképlőadás rendezésére és erre a célra egy gabonaraktárt bocsátott rendelkezésére, amelynek ablakait vasrácsok védték. Miután a faluban nagyon ritkán van mozgófényképlőadás, a nagy fahombárt teljesen megtöltötte a környékbeli nép, amely fapadokon foglalt helyet. A vetítőgépet egy rögtönzött fabódében állították fel. A primitív helyiségben rövidzárlat támadt és ennek következtében

felrobbant a filmtekerces és lángba borult a fabódé.

A nézők rémülten menekültek és borzalmas tumultus támadt, miután a gabonaraktárnak csak egy kijárata volt. Rengeteg embert agyontaposztak és igen sokan benn égtek a helyiségben.

A halottak száma 32 és nagyon sokan megsebesültek.

A súlyosan sebesülteket kórházba szállították, ahol egyrésztük halállal vívódik.

A külön végrendelete

Szentáról jelentik: Martonos községben szombaton meghalt Pakaski Veljko hetvenkétéves gazdálkodó. Az öreg Pakaskit faluszerzte külön embernek ismerték és ezt a véleményt látszik igazolni vasárnap felbontott végrendelete is. »Veljko bácsi« az okiratban ugyanis úgy rendelkezik, hogy halála után öt hektóliter bort verjenek csapra és ötszáz kilogramm húst osszanak szét a falu népe között, hogy jóllakassanak s berugjanak a temetésén.

— Ezenkívül — hangzik a különös végrendelet — temetése napján felváltva harang zugjon és rezesbanda muzsikáljon. Félórát a harang, félórát a rezesbanda, egészen míg a temetőbe nem ér a halottas menet.

Az öreg gazdálkodó végakarátát betű szerint teljesítették és a martonosiaknak alkalmuk volt harangzugás és muzsikaszó mellett lakomázni — a halott jóvoltából.

Pakaski különben már életében felállította síremlékét és a sírszobron üveg alá helyezte a fényképét. Mindennap kijárt a temetőbe és hangosan köszöntötte a fényképet:

— Jó napot Veljko bácsi!

És utána megelégedetten hazakocogott.

A végrendelet nem feledkezik meg az egyházzal szem. Öt lánccal fogta meg a háza hátsó részét az öreg Veljko a görögkeleti szerb templomnak.

Két kártyavető cigányasszony vakmerő rablótámadása Szuboticán

A lakásán leütöttek egy tizenhatéves lányt és a lakást kifosztották

Hétlőn este hat órakor vakmerő rablótámadás történt Szubotica belterületén, a Ljubljanszka-ucca 6. szám alatt. Két ismeretlen cigányasszony hat óra tájban bement a ház udvarába, de miután ott nem találtak senkit, benyitottak az egyik lakásba, ahol Varga Ilona tizenhat éves lányt találták egyedül. A két cigányasszony rábeszélte a lányt, hogy vettesen kártyát, amibe a lány bele is egyezett. Varga Ilona mialatt az egyik cigányasszony kártyát vetett neki, nem vette észre, hogy a másik cigányasszony a szobába ment, felnyitotta a szekrényeket, összecsomagolta a felérműt és ruhákat, ékszereket és ezernégy száz dinár készpénzt. A szobában csomagoló cigányasszony ezután jelt adott a társának, mire ez hirtelen felugrott, rávetette magát a lányra és a magával hozott kötéllal összekötözte.

Varga Ilona kétségbeesésében se-

gélyért kiáltott, mire a cigányasszony ruhadarabokkal betömte a lány száját és egy tompa tárggyal fejbeütötte, úgyhogy Varga Ilona eszméletlenül esett össze. Ekkor lépések hallatszottak az udvar felől, mire a cigányasszonyok a fehérnemű hátrahagyásával, az ékszerrel és a pénzzel a zsebükben észrevétlenül eltűntek. Kévéssel később tértek haza a lány szülei és amikor benyitottak a konyhába, borzalommal látták, hogy lányuk eszméletlenül, vastag kötéllal összekötözve fekszik a konyhában. A szülők nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Irvandekics Lázár ügyeletes rendőrkapitány detektíveket küldött ki a helyszínre.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő cigányasszonyok kézrekerítésére, akikről az időközben eszméletre térített lány pontos személyleírást adott.

Konfliktus Karin Michaelis és az oszijekai gimnázium között

A dán író védelmébe vett egy tu'szigoru irodalmi kritikát gyakorló gimnazistát

Oszijekéről jelentik: Egész Oszijeken most sokat beszélnek egy súlyos konfliktusról, amely Karin Michaelis, a hírneves dán író és az itteni gimnázium tanári kara között támadt.

Az oszijekai gimnázium egyik érettségiző tanulója a horvát irodalomtörténetből kapott házi feladatát úgy oldotta meg, hogy — nyilván az ultramodern irodalom hatása alatt — oly kifejezésekkel írt a legnagyobb írókról, hogy a tanári kar a házi feladat miatt az iskolából kizárta a diákot.

A házi feladat témája egy a horvát irodalomból merített fejtegetés volt. A diák, aki sokat olvasott a jelenkor legmodernebbjei közül, úgy fogta fel feladatát, hogy korlátlan kritikát mondhat mindazokról az irodalmi nagyságokról, akiknek irodalmi értékét középiskolánkban elvitathatatlannak tekintik. Fejtegetéseiben oly messze ment, hogy az egész horvát irodalmat »szemét«-nek nevezte, az irodalom legnagyobbjait »idióták« s »paralitikus« és más hasonló jelzőkkel illette.

A dolgozatot az irodalom tanár az igazgató elé terjesztette, ez viszont oly súlyosnak találta a diák eljárását, hogy összehívta a tanári kar ülését, amely kimondta a diáknak az iskolából való kizárását.

A diák, aki az egész fegyelmi eljárás során hihetetlenül öntudatos és állhatatos maradt, kijelentve, hogy állja a fel-

adatban volt nézeteit, nem ijedt meg a kizárási határozattól, hanem mikor meghallotta, hogy Karin Michaelis a neves dán író és feminista jugoszláviai előadási turnéján Oszijekre is érkezett, elment hozzá és elpanaszolta baját. A temperamentumos dán író levelet írt az iskola igazgatójának, amelyben a kicsapott tanuló pártjára állva követelte, hogy a kizárási határozatot hatálytalanítsák és azzal fenyegetőzik, hogy ha követeléseinek nem tesznek eleget, elpanaszolja az ügyet Beogradban a közoktatásügyi miniszternek, akivel találkozni fog és ha ez sem használ, akkor a külföldi sajtóban fog akciót indítani a jugoszláviai iskolák maradi szellem ellen. Levele végén még pedig egész hivatalos tónusban azt követelte az igazgatóságtól, hogy értesítse intézkedéseiről, amelyeket a kicsapott diák ügyében hozott, hogy ehhez szabhassa további magatartását.

A gimnázium tanári kara, amely ezt a levelet is tárgyalta, persze nem tett eleget a dán vendégnek szokatlan követelésének és mindenről jelentést tett a közoktatásügyi miniszteriumnak, követelve, hogy az intézet vezetőségének szolgálatoson elégtételt a rajta esett sérelemért. A diák felforgató irodalmi kritikája ügyében is a miniszterium fogja kimondani az utolsó szót, mert a szülők megfélemlítették az intézet kizárási határozatát.

Csak negyedik körieknek!

Szegény emberek közelharca egy kis listért

A negyedik kör szegényeire hétlőn a boldogság napja ragyogott. Dulics Lázár földbírtokos, akit Csvarak néven ismer egész Szubotica, tíz mázsa lisztet osztott szét a szűkölködők között, akik tömegesen ostromolták meg azt a szombori-uti kiskocsmát, ahol a segélyosztó bizottság felütötte székhelyét.

A buzapiacra nyíló uccákból négy óra tájban megindult az áradat. Jöttek az odúk és tömeglakások nyomorgó lakói, zsákokkal, szakajtókkal, tepsikkel és reménykedéssel. A kocsmá előtt egyre nagyobb lett a tolongás és fél óra tájban már száz főnyi tömeg sorakozott a kocsmá kapuja előtt. Rövidnadrágos gyerekek, görbehátú napszámosok, ráncbatorzult asszonyok lökdösték egymást ide-oda. Zajongtak, kiabáltak, mint háboru alatt, amikor közelharcot vívtak az emberek a zsírért és a kenyérért.

— Én két órákor itt álltam — sipított egy fiatal anya — és van lelkük kitolni a sorból... a gyereket is majd össze lapítják. Az anya egyik kezében egy foltos zsákot, másikban egy sápadt kis csecsemőt szorongatott és torka

szakadtából kiabált. Az eszeveszett hajszában senki se hederített a sipító asszonyra. Mindenki megvetette lábát és senki se mozdult. Közben újak jöttek. Ilyenkor lehet látni, mennyi szegény van Szuboticán. Pedig csak a negyedik kör szegényeket érintette a földbírtokos jótéteménye. Igaz ugyan, hogy néhány harmadik és ötödik köri koldus is igyekezett magát becsémpészni a sorba, de rajtakapták őket.

Egy vadul lökdélő ember nyakon csipett egy didergő síhedert.

— Marski innen, te kutya, te ötödik körből jöttél ide.

— Nem én — felelte a legény — ide való vagyok.

— Hazudik — kiabáltak egyszerre többen — ismerjük, a Paucics Misa fia ötödik körből.

A legényke elsompolygott és mikor senki se látta, ujból beállt a sorba, de egy kicsit előbbre. Ez a kis incidens elővigyázatossá tette a negyedik körieket és féltékenyen vigyáztak, nehogy egy »idegen« is részesüljön a lisztben. Negyedóra alatt öt »idegen éhenkorászta

közösítették ki a sorból.

Igy kiabáltak:

— Nem szégyellik magukat, idejőnek mint a »lopók« és kivesszik a szánkbul a kenyeret.

— Nekem öt gyerekem van — tette hozzá egy öregasszony.

— Nálam is akad, fogja be a száját — replikázott egy leépített városi hivatalnok és befurta magát két menyecske közé.

Közben odabent elkezdődött a lisztosztás. Jöttek kifelé boldogan azok, akik már megkapták a porciót. Az eleje öt-hat kilót kapott, de a később jövők kevesebbet, mert fogytán volt a tiz métermázs. Némelyik élelmes szegényember kivényezte egész családját és ezek mint külön szervek felszippanították az adagot.

Itt holló a hollónak is kivőjja a szemét — dühöngött egy öreg uccaspró, akit egész hátranyomtak az asszonyok.

Sőtdeletet is még mindig sokan voltak az uccán. Aki egyszer kapott lisztet, az még egyszer megkísérelte és a végére állt a sornak. Merészség volt, mert, ha a felízgatott éhesek csesznek egy ilyen esalót, aligha uszsa meg ép bőrrel.

— Nincs több — bödült fel a proletársereg. Nincs több zizegett végig az ácsorgók a vészli. Elfogott a liszt. Senki se mozdult. Azt hitték trükk. De a kocsmából üres zsákokkal jöttek ki az emberek. Csend lett. Voltak, akik négy óra óta ott álltak és nem kerültek be a pulthoz. Elkeseredett káromkodás hömpölygött végig a sötétbe borult tömegben. Lassan elindultak, vissza-vissza nézve, nem hallatszik-e fel újra, hogy »van«. Háttha rosszul hallották, hogy: elfogyott.

(sz. e.)

Családi idil lövöldözéssel

A dühöngő férj rálőtt a katonákra és rendőrökre, akik megakarták akadályozni, hogy feleségét verje

Noviszadról jelentik: A téli kikötő esendjét szombat éjjel lövöldözések zaja verte fel. A lövésekre figyelmes lett a dunai flotta parancsnoksága, ahová nemsokára bejutott Damjanovics Vladimir soffőr és segítséget kért. Hamarosan megállapították, hogy a lövések a Danubius csónakázó egyeslet csónakházából hallatszanak és Damjanovics elmondta, hogy Radin Damján, a csónakház őre szombat éjjel ittasan tért haza és ütlegetni kezdte feleségét. Az asszony segélykiáltásait a közelben lakó soffőr meghallotta és segítségére sietett, de mikor odaért, Radin revolvert fogott rá és lövéssel fenyegette. A soffőr rávetette magát Radinra és kicsavarta kezéből a revolvert. Ekkor azonban Radin még egy revolvert rántott elő és Damjanovicsra lőtt. A golyó nem talált és Damjanovics a dunai flotta parancsnokságához sietett védelemért.

A parancsnokságról egy járőrt küldtek a csónakházhoz, azonban a katonák látták, hogy csak civilemberek veszekedésről van szó és ezért nem avatkoztak bele az ügybe, de Radin a távozó katonák után is több lövést tett. Ezek a lövések sem találtak és a járőr parancsnoka az esetről jelentést tett a rendőrségnek. Nem sokkal később autón odaérkezett Rakics Radenko rendőrfőkapitányhelyettes két rendőrrel és ekkor ismét kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak a csónakházból. Radin ismét ütlegette feleségét és amikor észrevette, hogy a rendőrök közelednek, az ablakhoz állt és több lövést tett a rendőrökre. A rendőrök kénytelenek voltak visszavonulni és lesbe álltak a csónakház előtt. Nemsokára Radin, aki azt hitte, hogy a rendőrök elmentek, kijött, ekkor az egyik rendőr rávetette magát és lefogyerőzte.

A dühöngő embert ezután beszállították a rendőrségre, majd kihallgatása után átadták az ügyészségnek, ahol ezalatt már a katonaság is feljelentést tett Radin ellen.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyulós csulamájola'jal

mert a józsu JEMALT a gyerekeket és a szülőket a csukamájola'jal minden kellemlenségétől megszabadítja. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

Az első rendes közgyűlés

A mai nem választott tisztviselők nyugdíját vagy végkielégítést kapnak

A szubotícai városi képviselőtestület nyugdíjbizottsága hétfőn délelőtt ülést tartott, amelyen a felmentett, illetve meg nem választott tisztviselők nyugdíj- és végkielégítés iránti kérvényeire nézve hoztak határozatot. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a meg nem választott és felmentett tisztviselőknek, amennyiben nyugdíjigényük még nincs, végkielégítés jár és a végkielégítés összegét a városi szervezési szabályrendelet alapján állapították meg. A tisztviselők kérelmét ezzel a javaslattal terjesztik a keddi rendes közgyűlés elé. Hétfőn délelőtt a városi tanács tartott ülést, amelyen előkészítették a keddi rendes közgyűlés anyagát és elkészítették az összes javaslatokat. Hétfőn délután az ellenzék vezérével együttes értekezletet tartottak és ezen megállapodtak abban, hogy a keddi közgyűlésen egyöntetűen állást foglalnak a tárgysorozat több pontja ellen.

A keddi közgyűlés tárgysorozatán több interpelláció és indítvány szerepel, többek közt dr. Havas Emil, a demokrata párt egyik vezérének indítványa, hogy a városi tanács a jövőben minden hírdetményt magyar nyelven is közzöljön a lakossággal.

A közgyűlés napirendjén szerepel a tisztviselők fizetésének leszállítására vonatkozó javaslat, azonban valószínűleg ezt leveszik a napirendről.

A közgyűlés délelőtt kilenc órakor kezdődik s ez lesz az új képviselőtestület első rendes közgyűlése, amelyen a városi közigazgatás folyó ügyeit intézik el.

Orosz gárdakapitányból beszurranó tolvaj

Másfél évig Achmed Zogu hadseregében is szolgált a pancsevői vonatrabló orosz emigráns gárdaszázados

Vrsacról jelentik: A Vrsac és Pancsevo között közlekedő személyvonaton, Alibunár környékén egy züllött külsejű, rongyos utas, két craney karikagyűrűt kintült megvétele az egyik mellette ülő dobrovoljacnak.

— Nem veszi meg — kérdezte? Nagyon olcsón adnám. Száz dinár mind a kettő.

A megszólított paraszt még nem is válaszolhatott, amikor utitársa már így folytatta:

— Adjon értük hatvan dinárt és mind a kettő a magáé.

A vásár talán létre is jött volna, ha nem lép be a kocsiba egy esendőr, aki szintén figyelmes lett a beszélgetésre és gyanusnak találva, igazolásra szólította fel a rongyos aranygyűrű kereskedőt.

— Sztepanov Szergej orosz emigráns vagyok — válaszolta az utas a négyes számú orosz lovas gárdaezred tényleges kapitánya, jelenleg azonban állás és foglalkozás nélkül vagyok.

Arra a kérdésre a esendőrnek, hogy honnan van ez a két gyűrű, lehajtotta a fejét és alig hallható hangon mondta:

— Loptam.
A esendőr erre elvette a bűnjeleket az állítólagos gárdaisztól és kijelentette, hogy letartóztatja.

— Nem bánom — válaszolta a lerongyolódott, elzüllött emigráns — legalább egy ideig vége lesz az éhezésnek és lakásról is gondoskodnak részemre.

Előhúzott a zsebéből egy szakadozott bőr levéltárcát és ebből több iratot vett elő.

— Nehogy azt higgyék, hogy hazudom — mondotta. — Itt vannak az igazolványaim.

— És az emigráns elmondta kálváriáját: — A Wrangel hadsereg felbomlása után Jugoszláviába kerültem. Katona voltam, ez volt a hivatásom és azért be akartam lépni a jugoszláv hadseregbe. Nem vettek fel. Erre néhány évvel ezelőtt Albániába mentem, ahol másfél évig Durazzóban az albán hadseregben szolgáltam mint kapitány.
Igazolványt vett ismét elő, majd egy

tényképet mutatott: Achmed Zogu néhány tiszt társaságában, közöttük Sztepanov Szergej.

— Az albániai viszonyokat nem bírtam ki sokáig — folytatta. — Egyetlen szórakozásunk volt, hogy ittunk és ennek köszönhetem, hogy rászoktam az alkoholra és izsakos lettem.

— Visszaöttem Jugoszláviába. Dél-szerbiában kaptam állást szerény fizetéssel az utépítési munkálatoknál, mint napidíjas tisztviselő. Az alkohol ekkor már szenvedélyemmé vált és minden pénzemet itatra költöttem. Két évvel ezelőtt elbocsájtottak állásomból. Azóta mind lejjebb súlyodtam, teljesen elzül-

löttem és néhány hónappal ezelőtt életemben először loptam. Ettől kezdve házról-házra jártam mint koldus, ahol pedig lehetett loptam. Legutoljára Szmederevóban és Kovinban követtem el több ilyen bűncselekményt.
A megtévedt embert letartóztatták és beszállították a fogházba.

Katasztrófális próbarepülés

A „B. F. W. M. 20“ új nagy utasgép és pilótája elpusztult

Augsburgból jelentik: Vasárnap délelőtt próbautra szállt fel a bajor repülőársaság egy új nagy személyszállító repülőgépe, a „B. F. W. M. 20“, amelyet a nyaralási forgalom idejére akartak berendezni tíz utas és megfelelő podgyász szállítására.

A repülőgépet a német légi Hansa-technikai tanácsadója, Hackemack pilóta vezette. Már nagyobb utat tett meg mikor körülbelül ötszáz méter magasságban egy alumínium alkatrész levált a gépről. A pilóta siklórepüléssel akart leereszkedni, de még nagy magasságban

a repülőgép bukfcncet hányt, mire Hackemack megragadta az ejtőernyőt és kiugrott. Szerencsétlenségére az ejtőernyő beakadt a zuhanó repülőgépbe és mikor földet ért, a pilóta az összetört repülőgép alá került és azonnal szörnyet halt.

Davidovics Ljuba válaszol Pribicevics támadására

Az éhínség miatt nem lehetett tovább halasztani a kormány megalakítását — A demokrata párt vezére szerint a Radicspártnak is részt kellene vennie a kormányban

Marinkovics Voja pénteken Párisba utazik

Beogradból jelentik: Davidovics Ljuba hétfőn a beogradi Novosztiban válaszolt Pribicevics nyilatkozatára. Davidovics ebben a válasz-nyilatkozatban a következőket mondja:

A krízis sokáig tartott, ezzel szemben az éhínség az országban egyre fokozódott. Ebben a nehéz helyzetben szükség volt arra, hogy az éhezőkön sürgősen segíthessünk. Ebben kell keresni az okát annak, hogy a kormány megalakult. Azonban, ha a kormány kérdését le is zártuk, nem volt még mindig lezárva a koncentráció kérdése, mert Vukicsevicsel történt megállapodásom után is kísérlet tettünk, hogy a parasztdemokrata koalíciót bevonjuk a kormányba. Ez azonban nem sikerült. Az országnak szüksége volt kormányra és ezért Vukicsevics kénytelen volt az új kormány kinevezéséről szóló ukázi Öfelsége előterjesztani. Ugy gondolom, hogy Radics Istvánnak egy parlamenten kívüli személyre vonatkozó javaslata megnehezítette a koncentráció megvalósítását. Radics javaslatát egyetlen öszinte parlamenti férfi sem fogadhatta el, de nem fogadhatta el egyetlen öszinte barátja a mi hadseregünknek sem. Én személy szerint rendkívül szeretem a mi katonáinkat, de a parlamentarizmusnak is híve vagyok és azért nem fogadhattam el ezt a javaslatot, amely azt jeleníti, hogy a hadsereget bevonják a párt-harcokba. Ez nemzeti erőnk meggyengülésére vezetett volna. Véleményem szerint, amelyet az események igazoltak, a legjobb kormánynak mutatkozott, amelyet megalakítottunk. Még most is azt mondom, hogy legjobb a koncentráció, de ha ez nem sikerül, széles koalíciós kormányt kellene alakítani. Sem koncentráció, sem széles koalíció nem lehet a három legnagyobb párt nélkül és egy ilyen kormányalakításban a radikálisoknak, a demokratáknak és a Radics-pártnak részt kell venni. A radikálisok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a meggyezés csak Vukicsevicsen keresztül történhetik. Én ezt az állásponatot elfogadtam, mert Vukicsevics a radikális párt képviselője. Különben is olyan vagyok, amelyennek Radics jellemzti: ha a pártom akar valamit, én is ugyanazt akarom.

közvetítő javaslatot elutasított és ezért tették közzé a levél szövegét. A koncentráció meghalusulása után Marinkovicsnak felajánlották, hogy állítson össze egy radikális-demokrata kabinetet, de ő ezt is elutasította. Csak ezek után kapta Vukicsevics harmadik mandátumát.

Radics kedden érkezik Beogradba

Grol Milán közoktatási miniszter hétfőn délelőtt felkereste Davidovics Ljubát a demokrata párt klubhelyiségében és hosszasan tárgyalt vele. Felkereste Davidovicsot Ferad Draga bég is.

A délelőtti folyamán Pribicevics és Jovanovics Jovan konferenciáztak. Keddre várják Radics István megérkezését Beogradba.

Marinkovics átadta hivatalát Sumenkovics Iliának

Marinkovics Voja külügyminiszter hétfőn délelőtti megjelent kabinetjében átadta hivatalát Sumenkovics Ilija tör-

vényegységesítő miniszternek.

Marinkovics pénteken utazik Párisba, ahol orvosi vizsgálatnak veti magát alá, majd a francia Rivierára utazik.

Nagy feltűnést keltett, hogy Bodrero olasz követ látogatást tett Marinkovicsnál és egy óra hosszat tárgyalt vele.

Korosec belügyminiszter a királynál

Korosec Antun belügyminiszter hétfőn délután kihallgatáson volt Öfelségénél. Az udvartól Korosec a miniszterelnökségre ment, ahol a kormányzó pártok vezérei konferenciát tartottak.

Radics István Ljublanában

Ljublanából jelentik: Radics István hétfőn délelőtt Ljublanába érkezett és délután résztvevett a parasztdemokrata koalíció szlovéniai végrehajtóbizottságának ülésén. Este a ljublanai egyetem népszövetségi klubjának meghívására az »Union« szállóban előadást tartott »Jugoszlávia helyzete a Duna mentén, Európában és a világon« cím alatt.

Vizsgálat a noviszadi postán

Keresnek egy százezer dináros pénzeslevelet

Noviszadról jelentik: A noviszadi postán néhány nap óta vizsgálat folyik, amelynek eredményeként a postaigazgató meghatalmazására megmozdították Belajics Vladimir főpostai ellenőrt, aki legutóbb költséges életmódjával tünt fel. Huszonháromezeröttszáz dinárt találtak nála, amelyről nem tudott kellő felvilágosítást adni. Szavics Jovan postaigazgató Hadzi-Mentcs Dusán inspektort bízta meg azzal, hogy a vizsgálatot lefolytassa.

Az inspektor hétfőn délután hosszabb ideig hallgatta ki Belajics Vladimirt és a kihallgatáson jelen volt két detektív is. A kihallgatás részleteit nem közölték a nyilvánossággal.

Más forrásból eredő értesülés szerint a noviszadi 2. számú postahivatalban is vizsgálat folyik, mert jelentést tettek arról, hogy egy százezer dináros pénzeslevél, amely Németországból érkezett, eltűnt. A vizsgálat eredménye még nem ismeretes.

Orgyilkosság vádját emelte az ügyészség Vörösmarty Margit gyilkosai ellen

Prágából jelentik: A kassai Vörösmarty Margit meggyilkolása bűncselekményben a vizsgálóbíró nemrégiben befejezte a vizsgálatot és az iratokat átküldte az államügyészséghez. A több ízben kiegészített vizsgálat anyagát az államügyészség alapos áttanulmányozás után készítette elő a vádemelésre.

Tegnap délelőtt a vizsgálóbíró maga elé vezette a bűntudat három gyanúsítottját: Michalko János szlovák újságíró, Sikorsky Miklós volt párttitkár és

Klepetár János dr. orvost. Közölte velük, hogy az államügyészség orgyilkosság címén mindhármuk ellen vádat emelt. A vádirat 138 gímpelt oldal teszik ki, tehát terjedelmében a legnagyobb, amelyet a csehszlovák köztársaság fennállása óta csehszlovák államügyészség kiadott. Amennyiben a vádirat ellen kifogások érkeznek és elintézésük nem veszt igénybe hosszabb időt, a bűnpert a prágai esküdttörzs tavaszi ülészakában tárgyalják.

Pancsevön is kitört a harc Rodics érsek és az egyháztanács között

A beogradi érsek felmentette az egyháztanácsot és helyébe kuratóriumot nevezett ki

Pancsevőről jelentik: Rodics Rafael beogradi érsek, mint ismeretes, új alapszabályokat dolgozott ki a katolikus egyházközségek részére, amely jelentős mértékben korlátozza az egyházközségek autonóm jogait. Az alapszabályok miatt az érsek és a bánati városok és községek katolikus egyháztanácsai között hosszantartó harc indult meg, amelynek során Rodics Rafael érsek feloszlatta a becskeréki, vrsaci, belackvái és egyéb községek választott egyháztanácsait és helyükbe kuratóriumokat nevezett ki. Az érsek és a hívők közti harc újabb etápiá: a pancsevői egyháztanács feloszlata és kuratórium kinevezése, amelyről pástorlevél útján szereztek tudomást a pancsevői katolikusok.

Rodics Rafael érsek a pancsevői egyházközség élére a következőket nevezte ki: dr. Preller Sándor ügyvéd, dr. Bartos Miklós ügyvéd, Preller László gabonagyáros, Mayer Gusztáv gazdasz, Juba Ferenc szappangyáros, Rupák Ferenc nyugalmazott adófőnök, Eper Mihály gazda, Bernart András nyugalmazott iskolaigazgató, Kerschil János főkönyvelő, Kreutz Károly esztergályos, Kalics Mór borbély, Kühner Mátvás cipész, Antonovics Ignác vállalkozó, Nacsa Mihály postatiszt, Stimler Károly vendéglős, Lin István cipész, Mergl István kőműves, Ifju Görlich Antal, Selendi Ferenc szíjgyártó, Hefler Péter, Stimler Ferenc mechanikus és Fischer N.

A kinevezéssel egyidejűleg elrendelte az érsek, hogy a felmentett egyháztanács tartozik az egyházközség vagyont és iratait az újonnan kinevezett egyháztanácsnak átadni. A régi egyháztanács azonban megtagadta az átadást, mire az érsek a vallásügyi minisztérium útján karhatalom kirendelését kérte. Az érsek kérelmére Rajics Szvetiszlav főispán utasította dr. Stojakovic Bogdan pancsevői rendőrfőkapitányt, hogy Preller Lászlónak, az új egyháztanács elnökének az átvételhez karhatalmát boesáson rendelkezésére. Preller László február 21-ikén Stojakovic főkapitány kíséretében megjelent a katolikus egyház hivatalos helyiségében és felszólította Graff János Pál elnököt az egyházközség ügyének átadására, ami karhatalmi asszisztencia mellett meg is kezdődött.

A felmentett egyháztanács az egyházközség ügyének átadásáról a következő kommunikét adta ki:

— *Consumatum est.* Február hó 21-én délután megkezdődött a pancsevői római katolikus egyházközség, mint vagyonszövetség vagyónak karhatalommal kikényszerített átadása az érsek és apostoli adminisztrátor által kinevezett egyháztanács kezeibe és az átadás előreláthatólag pár napon belül be is fejeződik. Az ügy kifejlődése és jelenlegi állása a felmentett egyháztanács által az érsekhez intézett és nyomtatásban is megjelent beadványából világosan látható. Az ügy jogi szempontból nem vitás. Az illetékes állami hatóságok által jóváhagyott és az állami törvények védelme alatt álló egyület semmiféle egyházi hatóság sem dönthet meg csupán abból, hogy annak vagyona, melyhez az egyházi hatóság

nemcsak hozzá nem járult, hanem mely vagyont a minorita páterek ellenállása és agitációja ellenére évtizedeken át tartó küzdelemmel gyűjtötték, az eredetileg eltérő célok szolgálatába állították és jövedelmét az érsek ur hajdani kolostortársainak érdekeivel ellenkező plébánia-templom és világi plébánia létesítése megakadályoztassék. Sajnálatos, hogy minden rendezett állam jogalapját semmibe sem vevő törekvés félrevezető információk és a dolgok célzatos beállításai következtében az állami központi hatóságok támogatására talál. Még szomorubb azonban, hogy a minden katolikus előtt annyira szent és nagy becsben álló pástorlevél intézményét oly érdekek érvényesítésére használják fel, amelyeknek legkisebb köze sincsen sem magához a szentegyházhoz, sem pedig annak magasztos céljaihoz.

Mussolini hadat üzent a makkaróninak Olaszországban szerdán mindenki risottót eszik — Nacionalista mozgalom a spaghetti-fogyasztás ellen

Róma, február 10.

Az olasz államokat csak politikailag sikerült annakidején egyesíteni, gazdaságilag azonban nem: az *Unita Italia* büszke jelszava egyáltalán nem érvényes a táplálkozásra. Aki csak kissé ismerős az olaszországi viszonyokkal, az tudja, hogy az Appennini-félsziget lakóinak nincs egy elismert nemzeti éledelem, azaz hogy kettő is van, de ezek — a risottó és a makkaróni — területileg korlátolt népszerűségnek örvendenek s az országnak csak egy-egy vidékén vannak elterjedve. Az ország közepén fekvő Rómában még egyformán fogyasztják a kettőt, de délebbre, például a nápolyiak már csak makkarónit, vagy ahogy ők nevezik, spaghetti-t esznek, míg az északi Milanóban a hétnek legalább hat napján rizsből alakul a menü és legfeljebb egyszer kerül sorra a makkaróni.

A déliek makkaróni-ímádata teljesen altruisztikus természetű. Északitáliában azonban a Po környéke rizstermő vidék s az északiak vonzódása a risottóhoz erre vezethető vissza. Az olasz rizsföldek évi termése sokkal nagyobb, mint amennyit a belföldi piac — a jelenlegi rizsfogyasztás mellett — fel tud venni. Az olasz rizs nem exportcikk, úgyhogy a túlprodukción a rizs árának olyan arányú esését eredményezi, hogy az így kialakult alacsony árak mellett a rizs-

termelés egyáltalán nem fizetődik ki. Ha tehát meg akarják menteni ezt a nemzeti jellegű östermelő-ágot az elpusztulástól, akkor az olaszoknak több rizst kell fogyasztaniuk, ami csak úgy lehetséges, ha kevesebb makkarónit esznek. A rizstermelők és a makkaróni-gyárosok között már évek óta heves háborúskodás folyik, amelynek során a rizstőke most jelentős győzelmet aratott elérte, hogy az állam is beleavatkozott a harcba és a kockán forgó fontos nemzeti érdekek védelmében a makkaróni ellen foglalt állást. A makkaróni ugyanis, bármennyire is olasz specialitás, lisztből készül, márpedig Itália nem termel annyi gabonát, amennyiből szükségleteit elláthatná, úgyhogy gabona-behozatalra szorul. A gabona-importhoz súlyos teherként szerepel a külkereskedelmi mérlegben és csökkentése éppúgy államérvék, mint a rizsárak stabilizálása. Minél kevesebb makkarónit esznek Itáliában, annál kevesebb gabonát kell behozni, annál kevesebb lira megy ki ezért külföldre és annál több olasz rizs talál vevőre. — ez a gondolatmenet vezette a fasiszta-kormányt a risottó-propaganda karjaiba.

Mussolini eruptív természet, eleme a harc és nagyon jól tudja, hogy diktatúrák csak háborús atmoszférában tarthatják fenn magukat. Ha már külpolitikái

kardesötetéseit nem válthatja be — a nagyhatalmak beleavatkozásától való félelmében — tettekre, legalább szimbolikus háborukat visel az országon belül. Egyszer a kommunisták ellen, egyszer a szocialisták ellen, egyszer a katolikus néppárt ellen, s ha más ellenfél nem akad, a makkaróni ellen. A makkaróni háborúba teljes lélekkel vetette bele magát és a legnagyobb komolysággal hadüzenetet küldött a spaghetti-gyárosoknak azzal, hogy február 29-ikére országos risottó-napot rendel el. A kormány plakátokon felhívja az állam minden jó polgárát, hogy ezen a napon legalább egy rizs-ételt fogyasszon el. Maga a Duce és a király járnak elől a jó példával — a sorrend ez — akik az országos rizsbizottságtól ebből az alkalomból egy próbacsomag olasz rizst kaptak ingyen és bérmentve, hogy ebben a nemzeti tüntetésben is megnyilvánuljon a nagy olasz népesládának a királyi családdal és a Mussolini-családdal való egysége.

Február 29-ike nemzeti rizsünnep lesz Olaszországban. Népgyűlések ezreit fogják országsszerte kifejtetni a legjelentősebb orvosok, hogy milyen tápértéke van a rizsnek, repülőgépekről röpiratok millióit szórják le, amelyek mind a rizs vitamin-tartalmáról és elkészítésének különféle módzatairól adnak majd felvilágosítást, minden nyilvános étteremben csak rizses ételeket lesz szabad kiszolgálni, a katonák risottót kapnak a kaszárnyájában ebédre és az országos rizsbizottság már eddig is százhusz métermázs rizst küldött szét a különböző jótékonyági intézeteknek a szegények közt való szétosztásra. Ez a hivatalos program. A nemhivatalos programot a feketeinges hazafiak fogják ex tempore megállapítani azokkal a nemzetgyalázzókkal szemben, akik a nagy napon esetleg nem lesznek hajlandók rizst fogyasztani, vagy éppen — horribile dictu — makkarónit esznek. Az ilyen hazáárulókba biztosan beleöntenek majd fél liter ricinust, jó fasiszta szokás szerint, hogy a destruktív tészta jobban csuszson. De az is lehet, hogy egyszerűen stande pede felakasztják őket.

Őket felakasztják, viszont Murrilo híres festményét, amely a két makkaróni-evő nápolyi csibészt ábrázolja, ahogy eregetik magasról szájukba a hosszú tészta-szalakat, valószínűleg leakasztják. A risottó-napon mégse csinálhat propagandát a muzeumban az indexre tett makkaróni ellen...

O. A.

A láthatatlan író

Ritka eset, hogy félig-meddig művelt olvasó az arcát, hangját, alakját ne ismerje kedves írójának. Annyi a felolvasótlás a mindenféle irodalmi társaságokban, annyi a »szerzői est«, meg az »irodalmi matiné« a hangversenytermekben, annyi az olyan társadalmi összejövetel, ahonnan jól nevelt író nem hiányozhatik — hogy a közönség végül majdnem olyan jól ismeri az írók hajszinét, akár az operettprimadonná-két. (Ez különben könnyebb is, mert az írók nem változtatják a hajuk színét olyan gyakran, mint az operettprimadonnák. Legfeljebb megöszülnek vagy megkopaszodnak.)

De volt egy magyar író — nem is olyan régen költözött el az élők világából — akinek könyveit tízezrek és száz-ezrek olvasták, de a szeme vagy a haja színét tíz ember sem ismerte. Ime, aki nem tartott felolvasást, nem vett részt szerzői estéken és matinékon, jubileumi és egyéb ünnepélyeken, de még a darabjai premierje előtt is igyekezett összeveszni a színház igazgatójával, rendezőjével és színészeivel, nemkülönben a kritikusokkal — aztán felült a vonatra, elutazott Budapestről, beült a házikójába, pipára gyújtott... hajlongjon helyette a premieren, aki akar!

A magyar irodalomnak ez a láthatatlan embere Gárdonyi Géza volt. Ha akarom: a legszerényebb — ha akarom a legdögösebb magyar író. Alighanem a legdögösebb volt mégis — ha ugyan nem a legbölcsebb. Mert kell az ilyen tökéletes félrehúzódáshoz szerénység is, gőg is, de mindenkifőlött: bölcsesség.

Egyszerű tanító volt valamikor ez a bölcs ember. Van egy régi, félig-meddig

elfelejtett regénye, a Lámpás, amelyben a személyes tapasztalás friss keserűségével írja le egy falusi tanító szenvedéseit, nyomorúságait. Sok megaláztatásban volt része, sok ostoba semmi-ember taposhatta meg, amíg ez a szerénység, ez a gőg és ez a bölcsesség kifejlődött benne. Nagyon elégedetlen volt a világgal a fiatal Gárdonyi. Régi írásai közt van egy verses történet, amelyben az Igazság megjelenik a földön; hezseg, hogy becsukják, megnyomorgatják s egy óvatlan pillanatban, amikor az Ur-isten elszundikál kissé a magas mennyországban: föl is akasztják.

Gárdonyinak nem volt szüksége arra, hogy személyével, maga mutogatásával keltsen érdeklődést a művei iránt.

Rengeteget olvasott, filozófiát, történelmet. Ahogy regényeiben Attila korát, a középkori kolostorok világát, a török háborúk idejét lekestitül, levegőtül fel tudja támasztani; ahhoz nemcsak a művész viziójára, de a tudós elmélyedésére is szükség van. És ugyanaz a Gárdonyi, aki a Göre Gáborról ezt a könyvekben olyan könnyű és mulatságos parasztkarikaturát tud csinálni, filozófus-válik a Hatalmas harmadikban.

A könyvek, a eszöndes magányosság bölcs humorba olvasztják a fiatalkori keserűségét. Ez a világkerülő ember szereti az alakjait. Szereti a parasztot, a vidéki urat, a városi kis embert. Szereti az önmagát tapogatózva kereső fiatal-ságot. Szereti a szerelem félelmes hatalmát akkor, amikor még naivul ébredzik. A szeretet, a mosolygó megértés ragyogja be könyveinek minden lapját.

Ezek a könyvek!
Szinte igazságtalanságnak érezzük, amikor az író összes műveit magában foglaltó negyven kötetből — életében

megjelent és hátrahagyott írásainak gyűjteményéből — csak egy-néhányat említni ki ezen a helyen. Valóban, kevés olyan írója van a világnak, aki fejlődésének gyorsan elért magaslatáról egy pillanatra sem hanyatlott le és tehetségének legértékesebb oldalait minden művében egyformán megmutatja. Ezek közé tartozik Gárdonyi.

Ki tudná eldönteni, melyik érdemi az elsőség pálmáját történeti regényei közül? Az *Egri csillagok*-e, a magyar-török harcok nagyszerű hősköteménye, vagy az *Isten rabjai*, a középkor valóságos levegőjének csodálatos érzékeltetése, vagy a *Láthatatlan ember*, amely egy görög rabszolga szemén keresztül mutatja meg nekünk Attila korát?

De nemcsak történetirő-művész volt Gárdonyi, hanem filozófus-művész is. Minden írásában megtaláljuk a magyar ember természetéből folyó, esendes, szentéledő filozófiát, de sokszor azt az okoskodó hajlandóságot is, amely szeret a mélyére nézni az élet minden jelenségének. Van egy könyve Gárdonyinak, amely a magyar Schopenhauer címet szerezte meg neki. Nem azért, mintha a német bölcselő pesszimizmusát ültette volna át a magyar talajba.

Ez a pesszimizmus távol állott Gárdonyi lelkétől: megboesátható humora mindig enyhített azon, ami keserűt meglátott az életben. Hanem azért nevezték magyar Schopenhauernek, mert a regény művészi formájában, a hatalmas harmadik című könyvében ugyanugy mutatta meg a szerelmet, ahogy Schopenhauer látja: a hatalmas harmadik, a megszületni vágyó gyermek kergeti egymás karjaiba a hü szerelmeseket.

Természetes, hogy a szerelem, a világ életének nagy mozgatója, középponti tárgya Gárdonyi írásainak is. Látja a

szerelmet minden oldaláról. Ugy is, ahogy az imént említett műben mutatja meg. Ugy is, mint búhajós idült. A fejlődő, félénk, naiv, ifju szerelem kedves képeivel egyetlen írónk sem foglalkozik többet, mint Gárdonyi.

Az idillek mellett ott vannak az élet tragédiái és tragikomédiái — és Gárdonyi jól látja ezeket is. Olyan jól, olyan tisztán látja, hogy nögyülőző hírebe is keveredik — igaztalanul, mert hiszen mondottuk, hogy mennyire szeret a szerelem idillikus oldalával is foglalkozni. De — mint a Hosszuhaju veszedelem elbeszéléssorozatából látjuk — nem hunyt szemet az előtt sem, hogy a férfi sorsát sokszor félreccsavarintja az asszony. Azért-e, mert az asszony rossz? Vagy azért, mert a férfi gyöngy? — talán azért, mert végzetesen egymásra vannak utalva és mert az asszony is, a férfi is: ember, rabja szenvedélyeinek, gyöngeségeinek és rabja a sorsnak.

Csak ezt a néhány jellemző művet emeltük ki a 47 közül, amellyel Gárdonyi a kulturát megajándékozta. A most megjelenő teljes kiadás nagy számban juttatja nyilvánosságra az író hagyatékában maradt vagy újsághasábon eltemetett műveit is.

Gárdonyi műveinek teljes kiadása azt a célt is szolgálja, hogy jövedelméből szobrot emeljünk a nemzet nagy írójának. Aki tehát ezt a kiadást megszerzi, nemcsak magának és családjának szerzett olyan kincsét, amely soha nem fog fényéből és értékéből veszíteni: de hozzájárult egy nagy és szent kötelességteljesítéshez.

A 40 kötetes Gárdonyi-kiadás külső kiállítása a belső tartalomhoz méltó, disse lesz minden magyar ember könyvtárának.

Amerikai párbaj áldozata lett egy budapesti orvostanhallgató

Vetélytársával vívott amerikai párbaja miatt agyonlőtte magát a huszéves fiatal ember

Budapestről jelentik: A Ráday-ucca 8. számú ház egyik lakásában hétfőn délután agyonlőtte magát **Meszlényi Kornél** huszéves orvostanhallgató. Mészlényi Zoltánnak a hierarchieprimás titkárának fiává. A szerencsétlen fiatalember amerikai párbaj áldozata és bár a határidő csak három hónap múlva járt volna le, az orvostanhallgató már nem bírta a gyötrelmesen és már most a halálban keresett menedéket.

Meszlényi Kornél körülbelül egy évvel ezelőtt ismerkedett meg egy budapesti arilánnyal és a fiatalok közt hamarosan szerelem fejlődött ki. Csakhamar megjelent azonban a harmadik és ez az eddig ismeretlen fiatalember is udvarolni kezdett a leánynak. A két férfi csakhamar összeveszett egymással s néhány hónappal ezelőtt mindketten elmaradtak az arilány családjának házából és valószínű, hogy ekkor vívták meg az amerikai párbajt.

A szerencsétlen orvostanhallgató hétfőn reggel, mint rendesen, elment hazulról, majd később egy barátját kereste fel ennek Ráday-uccai lakásán és felhasználva néhány percet, amikor barátja magára hagyta, itt lőtte agyon magát. Azonnal kórházba szállították az életveszélyesen sérült Mészlényit, aki a kórházi ágyán néhány pillanatra visszanyerte eszméletét és annyit el tudott még mondani, hogy abban állapodtak meg, hogy kártyát emelnek és aki a magasabbra emeli, az öngyilkos lesz. Ellenfele a hetest emelte, ő pedig az ást. Azóta tudja, hogy meg kell halnia, nem volt egy nyugodt perce sem, elhanyagolta tanulmányait, lemondott szerelméről és a halálra készült. Ellenfele külföldön él és vasárnap kapott tőle levelet, amelyben figyelmezteti kötelességére. Itt Mészlényi elvesztette eszméletét és nem tudott többet vallani.

A budapesti rendőrség a legszigorúbb nyomozást indította meg annak megállapítására, hogy ki az a rejtelmes ellenfél, aki Mészlényit a halálba kergette.

Elmaradt a vihar a noviszadi közgyűlésen

Pártközi meggyőzésel rendezték a tisztviselőkérdést

Noviszadról jelentik: A városi tisztviselőkérdésben hétfő délutánra kitűzött közgyűlés, a legutóbbi közgyűlésen történtek után itélve, viharos lefolyásnak ígérkezett. Sikertelen azonban az utolsó pillanatban békét teremteni a két szembenálló tábor között. Eredetileg **Popovics Dáka** és társai a többségi pártok nevében azt javasolták, hogy a jelenlegi tisztviselőket a közgyűlés erősítse meg állásukban, néhány kisebb állás kivételével, amelyekre pályázatot irnának ki, továbbá néhány főtisztviselő kivételével. E főtisztviselők körül támadt az ellentét, mert a többség legutóbb úgy szabályozta ezek helyzetét, hogy nem lehetnek többé a tanács tagjai és kisebb lesz a javadalmazásuk is. A többségi javaslat úgy szólt, hogy **Boksán Radivoj** adóügyi, **Klicin Predrag** és **Sztakics Sztóján** árvászeki tanácsnokok, **Vucsalics Milivoj** főszámvevő állására ne irjanak ki pályázatot, de ne is erősítsék meg őket állásukban és ezeknek az állásoknak betöltéséről csak akkor döntsenek, ha majd a helyügyminiszter a legutóbbi közgyűlésen elfogadott szabályrendeletmódosítást jóváhagyta. Az ellenzék ezt a kivételes bánásmódot sérelmezte és abban politikai üldözést látott.

Hétfőn délelőtt dr. **Velickovic-Szvinjarev Miladin** és dr. **Mócs Sándor** tárgyalásokat folytattak a többségi és ellenzéki pártokkal és megállapodtak abban, hogy elfogadják a többségi javaslatot, ha a többség a szabályrendeletmódosítás helyügyminiszteri jóváhagyása esetén az említett tisztviselőket megváltoztatott hatáskörű állásaikban megerősítettnek tekinti. A többség ezt a feltételt elfogadta s így a délután dr.

Borota Branislav polgármester elnökletével megtartott közgyűlés békésen folyt le. Felolvasták a többségi javaslatot, amelyhez dr. **Velickovic-Szvinjarev Miladin** szövegében és előterjesztette a megegyezéses javaslatot, utána dr. **Mócs** járult hozzá a **Pribicsevics-párt** nevében a békejavaslatához.

esupán még azt kérte, hogy az automatikus megerősítést terjesszék ki **Szlavics Ranko** levéltárosra is. Ezután rövid szünet következett, majd pártközi konferencia után a közgyűlés a többségi javaslatot **Velickovic** és **Mócs** kiegészítő javaslatával együtt egyhangulag elfogadta.

Az egész Vajdaságban felülvizsgálják a temetkezési és kiházasító egyesületeket

Berics Nikola dr., a kereskedelmi minisztérium inspektora, mint jelentettük, szombaton délután előadást tartott a szubotica városi közgyűlési termében a szubotica temetkezési egyesületek kiküldöttjeinek a temetkezési egyesületek szervezési módjáról és létjogosultságáról. **Berics Nikola** dr. adatokkal bizonyította, hogy a temetkezési egyesületek nagy része olyan alapokon van felépítve, hogy tíz-tizenöt évig állhatnak csak fenn.

Az inspektor, mint jelentettük, Szubotica három temetkezési egyesületet: a

Prvo Jugoszlavenszko Pokopno Društvo, **Pripomoc** és **Bácska B.** szekciójának működését beszűntette.

A kereskedelemügyi miniszter megbízottja hétfőn Szomborba utazott, ahol hasonló előadást tart. Később visszatér **Beogradba** és megküldi az összes vajdasági temetkezési egyesületeknek azt az alapszabálytervezetet, amelyek alapján a temetkezési egyesületeket újra lehet szervezni. **Berics dr.** az összes vajdasági temetkezési egyesületek felülvizsgálása után részletes jelentést fog tenni a kereskedelmi miniszternek.

Kigyulladt a vrbászi Korona-malom

Lángban áll az egész malomépület

Vrbászról jelentik: Hétfőn este kigyulladt a novivrbászi **Korona-malom**, amely **Mengel Mihály** pékmester tulajdona.

Az egész malomépület rövidesen hatalmas lángokban állott és a tűz a liszt-raktárt, a gabonarakárt és a többi melléképületeket, a környező magánházakat is az elpusztulás veszélyébe sodorta. A tűzveszély kivonult a sztarivrbászi és a novivrbászi tűzoltóság és nagy

erőfeszítéssel igyekeztek a tüzet lokalizálni, de a helyzet egészen reménytelennek látszott.

A malomégés a késő esti órákban még tart.

A malomépület, mint késő éjjel jelentik, teljesen leégett és csak a géplázat lehetett megmenteni. A tetőzet óriási robajjal összeomlott és kiesi hilla, hogy két tűzoltót maga alá nem temetett. A tüzet állítólag rövidzárlat okozta.

A Pribicsevics- és a magyar-párt kapta a legtöbb mandátumot a becskerekai választáson

Becskekéről jelentik: Becskerek társadalma még mindig a tegnapi lefolyt választások hatása alatt áll. Minden párt elismerte, hogy a hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközzel megóvták a választások teljes tisztaságát és mindenki dicsőítőleg emlékezik meg a példás rendről is, amelynek fenntartása dr. **Dimitrijevic** Tihomir rendőrfőkapitány érdeme.

Mindamellett híre jár annak, hogy a **Popov-féle** radikális párt petíciót akar benyújtani a választások ellen. **Popovék** az első választások során szerzett tíz mandátumukkal szemben ezuttal mindössze kettővel voltak kénytelenek megelégedni és a petíció indokálta azt hozzák fel, hogy a rendőrség a választást megelőzően több bizalmi emberükkel házkutatásokat tartott és ebben zaklatás esetét látták fennforogni.

A választások végeredményét éjféltől hirdette ki a választási főbizottság. Ezerint: a független demokraták 20, radikális-demokraták közös lista 10, szocialisták 3, földművespárt 8, független munkáspárt 8, német párt 6, magyar párt 11, kereskedők és iparosok pártja 3, **Popov-féle** radikálisok 2 és iparosok 1 mandátumot kaptak.

A megválasztott képviselők névsora a következő:

Független demokraták: dr. **Matics** Misa orvos, **Bagyin** Szyetozár gazdálkodó dr. **Erdeljan** Péra nyugalmazott pénzügyigazgatósági főtisztviselő, **Radik** Sztován gazdálkodó, **Radicev** Lázár kereskedő, **Mandrovics** Milán tanügyi inspektor, **Jankalidat** Lázár gazdálkodó, **Szantojevics** Miles gimnáziumi tanár, **Gyuricsin** Riszta földműves, dr. **Iszakovic** Vojislav orvos, **Dévis** Misa földműves, dr. **Dosen** Vojislav ügyvéd, **Grubaeski** Gyura gazdálkodó, **Sztakics** Zsárkó görögkeleti főesperes, **Grufics** Novák szövetségi igazgató, **Nikolics** Emil gyógyszerész, **Turinszki** Dusan vendéglős, dr. **Dimitrijevic** Milivoj királyi közjegyző, **Vorgics** Száva gazdálkodó.

Radikális-demokrata lista: dr. **Mihaj-**

lovics Joca ügyvéd, **Beszlics** Nikola tartománygyűlési elnök, **Terzin** Vlada kereskedő, **Gyurics** Ljubomir vendéglős demokrata, **Szentvanszki** Sztéva földműves, **Istjart** Zsiva földműves, **Kozlovacki** Ráda földműves, **Vukov** Djura földműves, **Popovics** Sztóján nyugalmazott ezredes, demokrata, **Nikalacski** Milivoj iparos.

Szocialisták: **Rácics** Lázár munkásbiztosító pénztári igazgató, **Mahszimesov** Sándor vendéglős, **Kirsching** János asztalos.

Földműves párt: **Rackov** Milán, **Milanoj** Jovo, **Cvejics** Jován földművesek, dr. **Bratic** Dusan ügyvéd, **Gardinovacki** Dusan, **Tabakov** Koszta, **Szavin** Milán, **Popov** Pája földművesek.

Független munkáspárt: **Bischoff** Miklós szabó, **Mihajlovics** Andrija szobafestő, **Lapuch** Martin vasutas, **Makszimovics** Dragutin kazánkovács, **Fuchs** János szabó, **Fóri** Henrik kömives.

Német párt: **Tolyeth** Oszkár bankigazgató, **Stadelschmig** Fülöp gazdálkodó, **Krumenacker** Károly kömives, dr. **Elmer** Gyula ügyvéd, **Annao** János igazgató, dr. **Walterschan** József földbirtokos.

Magyar párt: dr. **Várady** Imre országgyűlési képviselő, **Tóth** Ferenc fazekas, **Burget** József nyug. tanár, dr. **Borsódy** Lajos író, dr. **Kuszting** János orvos, **Mihlós** József munkás, **Engel** Ferenc pápai kamarás, **Marton** Andor szöv. író, dr. **Mara** Jenő szerkesztő, **Liptai** Dezső kereskedő, **Daniel** Adam moztulajdonos.

Kereskedők és iparosok pártja: **Jankovics** Krszta kereskedelmi és iparkamarai elnök, dr. **Milich** Jakab ügyvéd, **Deutsch** Samu gabonakereskedő.

Popov-féle radikális párt: **Popov** Dusan gazdálkodó, dr. **Ankics** Bóza ügyvéd.

Iparos párt: **Berberszki** Nikola papucscs.

A választások eredménye a legtöbb pártban teljes melegegedést keltett. A magyar párt, bár egy mandátumot vesz-

tett, szintén kedvezőnek tartja az eredményt, mert a reá jutott szavazatok száma mindössze hárommal maradt mögötte a legutóbbi választások magyar párti szavazatainak és a mandátumot csupán a hányados folytán vesz-tette el.

Beszlics Nikola, a hivatalos radikális párt elnöke a választások eredményéről a **Bácsmegyei Napló** munkatársának a következőket mondotta:

— Az eredménnyel meg vagyok elégedve, mert alkalmunk volt megmutatni, hogy a törvényben biztosított népjogiakat minden körülmények között tiszteletben tartjuk. A választás eredménye feltétlenül bizonyítja azt, hogy a mi radikális pártunknak erős gyökere van a néphöz. hiszen ugyanannyi szavazatot kaptunk mint a legutóbbi választásokon, amikor tudvalevően ellenzékben voltunk.

Felmentették a sikkasztással vádolt szombori mérnököt

Négyszázezer dinár elsikkasztásával vádolták

Beogradból jelentik: Még 1922-ben történt, hogy Szomborban letartóztatták **Popják György** mérnököt, mert nagyobb összegek elsikkasztásával gyanúsították. **Popják György** a **Bácska Vaiszka** községből származik, 1919-től 1922-ig Szomborban működött, mint agrárhivatali mérnök és a Szombor körüli földeket parcellázta szét a dobrovoliácok részére. Szomborból **Popják** mérnököt **Kavadar** délserbiai városkába helyezték át és az ottani államépítészeti hivatal főnökévé nevezték ki. 1922 végén **Popják** rokonai látogatására Szomborba jött, ahol azonban letartóztatták és **Kavadarba** szállították.

Popják mérnök ügyét most tárgyalta a kavadari törvényszék. **Popjákot** tizenhét rendbeli hivatali visszaéléssel és negyven ezer dinár elsikkasztásával vádolták. A vádak között több olyan eset is szerepelt, hogy hidakat és utakat engedély nélkül javított meg és hogy a telefoni engedély nélkül vezette be a hivatalába. A két napig tartó tárgyalás után a kavadari törvényszék mind a tizenhét vádpont alól felmentette **Popják György mérnököt**, mert bebizonyult, hogy semmiféle sikkasztást vagy szabálytalanságot el nem követett.

Részegen a bíró előtt

Becsukták, mert berugott, mikor a tárgyalásra ment

Noviszadról jelentik: **Georgijevics** Pánta noviszadi cipész 1926 május hó 14-én börtvágó késével többször mellbeszurta törvénytelen házastársát, **Kaufmann** Erzsébet szakácsnőt. A noviszadi ügyvédség emiatt emberölés kísérletének büntette miatt helyezte vád alá **Georgijevics** Pánta, akinek ügyét hétfőn tárgyalta a noviszadi törvényszék dr. **Prudán** tanácsa. A vádlott elmondta, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert tettét ittasan és nagyon felindultan követte el. Az előző napon találkozott az uccán **Soll** Mária munkásnével, aki elmondta neki, hogy törvénytelen felesége, **Kaufmann** Erzsébet a gyárban több férfi jelenlétében felemelte a szoknyáját. Ő emiatt egész nap ivott és mikor hazaért, részeg állapotban követte el a tettet. A vádlott, miután vallomását elmondta, állandóan gesztikulált és tántorgott. Dr. **Prudán** elnök észrevette, hogy a vádlott most is részeg és megkérdezte, hogy ivott-e ma valamit.

— Ittam — feleli a vádlott, akin az alkohol mindjobban kezd uralkodni — de csak három deci pálinkát.

Dr. **Antonijevics** Dusan államügyész kérte a bíróságot, hogy a tárgyalást halassza el és a vádlott ellen rendelje el a vizsgálati fogságot, mert a tárgyaláson ittasan jelent meg. A bíróság tanácskozára vonult vissza, majd kihirdette határozatát, amely szerint a tárgyalást március 30-ra halassza el, a vádlott ellen pedig a büntető perrendtartás 141. szakaszának 5. pontja értelmében elrendeli a vizsgálati fogságot. A vádlottat ezután szuronyos fogházba vezette el az ügyvédség fogházába.

HIREK

— **A szubotical demokrata párt tisztújító közgyűlése.** A szubotical demokrata párt kerületi szervezete vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlésen Dimitrijevic Dragomir dr. ismertette a politikai helyzetet. Ezután megválasztották a tisztikari választásokat. A központi bizottság elnöke lett Dimitrijevic Dragomir dr. ügyvéd, első alelnök Havas Emil dr. ügyvéd, második alelnök Sztipics Péro földbirtokos, harmadik alelnök Popovic Milivoj dr. ügyvéd. Titkároknak Otasevic Blasko ügyvédjelöltet és Kruglyevics Bogdan tisztviselőt választották. Az első szuboticali járási szervezet elnöke Lendvai József földbirtokos, első alelnöke Bácsévics Péro hajmoki jegyző, második alelnöke Bukvics Lózia földműves, harmadik alelnöke Vukmanov Lózia földműves, negyedik alelnöke Major Sándor volt városi detektív, a titkárai pedig Mateics Milován ügyvédjelölt és Damjanics Jaksza ügyészségi jegyző lettek. A második járási szervezet elnökéül Gyorgyevics Nikola vámspedítőrt, első alelnökéül Govorkovics Péter földművest, második alelnökéül Szekeres Péter földművest, harmadik alelnökéül Pleszkovics Iván földbirtokost, titkárnak pedig Szarcsevics Márkót választották meg.

— **Egy német tanár Poincarénál és Briandnál.** Párisból jelentik: Poincaré és Briand fogadták Hoetsch német tanárt, aki a német képviselőház tagja. A fogadtatásnak az ad különös érdekességet, hogy a háború óta ez az első eset, hogy német képviselőt francia államférfiak fogadtak. A kihallgatás részleteiről nem került semmi nyilvánosságra.

— **A szentai ipartestület évi gyűlése.** Szentáról jelentik: A szentai ipartestület a városháza dísztermében vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Branovacski Lázár elnöke alatt. Branovacski elnöki jelentésében megemlékezett a testület házvételéről és indítványozta, hogy az elnökségről lemondott Schramm Nándornak nyolc évi buzgó és eredményes munkájáért egyhangúlag jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak. A körjegyzője, Draztics igazgató előterjesztette az új költségvetést, amely hatvanötezer dinár bevételt és ugyanannyi kiadást irányzott elő. Az ipartestület új vezetőségében elnök lett Branovacski Lázár, elöljárók Stojsics Lázár, Virág József, Szlavnic István, Virth János, Grubics János, Szántó Illés, Pánics Gyuró, Kara István, pótöljárók Strumperger István, Lengyel István, Divon János, Renkó István, Paics Dusán, Csonka Ferenc, Szlavnic Dániel, Borosgyevi János, ügyész lett dr. Keceli M. Ferenc. Választották még háromtagú számvizsgáló bizottságot.

— **A kínai nacionalista kormány szerződéseket köt a hatalmakkal.** Londonból jelentik: A kantoni kormány új külügyminisztere, Hangfu tábornok, aki Wu dr. után vette át a külügyi tárcavezetést, a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a nemzeti kormány előkészületet tesz az egyenjogúság elve alapján megkötendő szerződésekre, melyek a területi viszonyokat szabályozzák és az idegenek védelmét biztosítani fogják. Ezen az uton megszűnik minden ellentét és félreértés Kína és a külföld között. Azokkal a kormányokkal szemben azonban, amelyek Kína belső ügyeibe akarnak avatkozni, a kormány minden rendelkezésre álló eszközzel küzdeni fog.

— **A cionista világszervezet elnöke átutazott Szuboticalán.** Vasárnap átutazott Szuboticalán Nachum Szokolov a cionista világszervezet végrehajtóbizottságának elnöke. A cionisták ősz vezére Bécsből Budapesten és Szuboticalán Beograd felé utazott. Budapesten a magyar cionisták nevében dr. Ostery Lipót, dr. Kahan Niszon és dr. Schönfeld József üdvözölték a cionista vezetőt, aki felhívta a vezetőséget, hogy továbbra is lojális cionista mozgalom hívei legyenek, amely mindig a legnagyobb harmóniával igyekszik együtt dolgozni az egyes országok érdekeivel. Egy óra múlva a vonat tovább indult Beograd felé, ahova Szokolov leányával együtt elutazott.

— **Megírta gyászjelentését, azután mérget vett be egy makói orvos.** Budapestről jelentik: Vasárnap éjjel a Deák Ferenc-szállodában öngyilkossági kísérletet követett el dr. Lábrányi Sándor makói orvos. Az orvos morfinista volt és öngyilkossági kísérletét veronállal és morfiummal követte el. Az orvos tette elkövetése előtt négy bucsulevelet írt, megírta gyászjelentését is és mellékelte egy névjegyzéket azokról, akiknek gyászjelentést kell küldeni. Az orvos állapota életveszélyes.

— **Junlusban lesznek az országos választások Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A Lidové Noviny értesülése szerint a kerületi és országos választásokat május 15-ike és június hó 15-ike közt fogják megtartani Csehszlovákiában. A választási harc hevesebb lesz, mint eddig bármikor. A választás után Svehla vagy rekonstruálja kormányát, vagy demisszionál.

— **A Gajda-ügy miatt öngyilkos lett egy cseh fasiszta.** Prágából jelentik: A rendőrség szombaton éjjel az uccán letartóztatta Klecka József 21 éves fiatalembert, akit azzal gyanúsítottak, hogy résztvett a fasiszták támadásában dr. Vorel miniszteri tanácsos ellen, amikor elrabolták tőle a Gajda-ügy fegyelmi aktáit. Klecka már többször is volt ebben az ügyben tartóztatva. Szombaton éjjel újból letartóztatták, de kihallgatása után szabadlábra helyezték. Klecka betért egy vendéglőbe, megirt több bucsulevelet, majd az uccán kétszer hasbalötte magát. Tettét állítólag azért követte el, mert a rendőrségen megkínózták. Állapota életveszélyes.

— **Helyreállt a béke a német fémiparban.** Berlinből jelentik: Miután a közép-németországi fémiparosok a munkát újból felvették, a német fémiparosok szövetsége visszavonta a munkások kizárására vonatkozó határozatot és ezzel a fémiparban hetek óta dúló bérharc befejezettnek tekinthető.

— **Az országos ortodox izraelita iroda új elnöksége.** Szentáról jelentik: Az országos ortodox izraelita iroda új vezetőségét vasárnap választották meg. Az országos iroda egyházi elnöke Deutsch Mózes szuboticali főrabbi lett, világi elnökök: Deutsch Hermann szuboticali gyáros, Pollák Sándor, Pollák Izrael, Fischer Lipót szentai kereskedők. Az új elnökség mandátuma egy évre szól.

— **Községi választás Sztarifutakon.** Noviszadról jelentik: Sztarifutak községében — mint ismeretes — megsemmisítették a választásokat és vasárnap volt az új választás. A hivatalos radikálpárt 411, a német párt 422, a földművespárt, Miletics-párt, Príbicevics-párt, demokrata párt és disszidens pártból álló koalíció 250 szavazatot kapott. A hivatalos radikális pártnak és a német pártnak 16—16, a koalíciónak 9 tagját választották meg.

— **A hólavina Transzkaukázliában elzárt egy falut a külvilágtól.** Moszkvából jelentik: Transzkaukázliában a hólavina egy falut teljesen elvágtatta a külvilágtól. A falu lakosainak sorsáról semmi értesülés nincs.

— **Két hajó összeütközött, huszonöt matróz elpusztult.** Londonból jelentik: Az Alsendara nevű orosz hajó az elmúlt éjjel a csatornában összeütközött a Tovarics nevű orosz iskolahajóval. Az összeütközés következtében az Alsendara süllyedni kezdett és az orosz hajó szintén megsérülve nem tudott segítségre sietni, hanem rádió útján kért sürgős segítséget. Később megszűntek a segítségkérő táviratok, mire az utban levő angol hajók visszafordultak. Csak éjjel felé érkeztek újabb segítségkérő táviratok és ezeknek hívására a Boldavia nevű angol hajó érkezett elsőnek a helyszínére, de a sűrű ködben és az éjszakai sötétségben csak egyetlen matrózt tudott kimenteni a vízből, az is a hajó fedélzetén meghalt. Az Alsendarának már csak romjait találták meg. A Tovarics saját erejéből tudott az angol parthoz hajózni. Az orosz hajó egész legénysége, mind a huszonöt ember elpusztult.

— **Mayer Imre temetése, Noviszadról jelentik:** Hétfőn délután félháromkor temették általános nagy részvét mellett Mayer Imre volt noviszadi szállodatulajdonost. A temetésen részt vett a város társadalmának színe-java. Dr. Kiss Henrik főrabbi emelkedett szellemű gyászbeszédet után dr. Velicskovics-Szvinnyarev Miladin főorvos Noviszad polgársága nevében mondott nagyhatású bucsuztatót. Az elhunyt fiát, Mayor József, noviszadi szerkesztőt, személyesen levélben és táviratban számosan keresik fel részvétnyilatkozatokkal.

— **Magyarországon is munkásokat csábítanak Németországba.** Zalaegerszegről jelentik: A zalai falvakban mind sürribben bukkannak fel ismeretlen férfiak, akik mezél munkásokat, nagyszerű kereset reményében Németországba csábítanak. Természetesen, azoknak, akik »bedölnék«, az ismeretlen férfiak csábításának, még bizonyos összeget is kell fizetniük az ügynök kezéhez. A magyar hatóságok is most a községi előjáróságok útján figyelmeztetik a falvak népét, hogy ne üljenek fel a lelketlen ügynököknek.

— **Földrengés Palesztinában.** Londonból jelentik: Palesztinában vasárnap erős földrengés volt, de nem okozott olyan károkat, mint a múlt heti földrengések. Vasárnapra virradó éjjel Jeruzsálem környékén erősen havazott.

— **Halálos kazánrobbanás Brüggében.** Kölnből jelentik: Brüggében, a Hubertus-gyár telepén szombatról vasárnapra virradó éjjel a nagy kazán, amelyet szénporral fűtöttek, felrobbant. Harminckét munkás megsebesült, mert a kazánház falai összeomlottak. Egy munkást holtan ástak ki a romok alól s a kórházba szállított sebesültek közül is eddig már ketten meghaltak.

— **Ford főpilótája a tengerbe zuhant.** Melbourneból jelentik: Harry Brooks — Henry Ford főpilótája — aki egy Ford-repülőgépen Detroitból Miamiába akart repülni, a tengerbe zuhant és nyomban elmerült. Repülőgépét Melbourne partjaitól fél mérföldnyire megtalálták, ellenben semmi nyoma a repülőnek, aki életével fizette meg vállalkozását.

— **Rakovszky Etelka, az első tenniszbajnoknő meghalt.** Budapestről jelentik: Vasárnap este meghalt Rakovszky Etelka, Rakovszky Iván volt belügyminiszter huga. Rakovszky Etelka vérbeli sportlady volt. Megnyerte Magyarország első női tenniszbajnokságát, majd mint kitűnő lovasnő, lovasmérkőzésekben vett részt. A sporttól visszavonulva, túrócmegyeyi birtokán élt mindaddig, ami a cseh megszállás be nem következett.

— **Hóvihar dühöngött Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból jelentik: Konstantinápolyban és környékén öt napot át hóvihar volt, amely a vasúti forgalmat Európával teljesen megbénította. A Simplon-expressz már két nap óta nem indul el. Konstantinápolyban a hőmérséklet —6 fok Celsius. Ilyen alacsony hőmérsékletet itt már 45 év óta nem tapasztaltak. A hó még ma is 30 centiméter magasságban borítja a földeket. A Fekete-tengeri hajózás szünetel.

— **A megjavult betörő.** A szuboticali törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök Vörösbányai András szuboticali lakos bűnügyét, aki betöréses lopással volt vádolva. A vád szerint Vörösbányai múlt év augusztus havában Horvát Ferenc házába betört és onnan kétezer dinár értékű különböző ruhaneműket és kétszáz dinár készpénzt lopott el. A vizsgálói fogságban levő vádlottat börtönőr vezeti a terembe. Személyi adatainak felvételénél elmondotta, hogy huszonkét éves, nős, felesége és egy gyermeke van, akik Magyarországon élnek. Betöréses lopásért 1926-ban egy évi börtönre ítélték. Ezt megelőzőleg 1923-ban szintén betöréses lopásért javítóintézetebe küldték. Az alaposan megjavult betörő beismerte a terhére rótt vádat s azzal védekezett, hogy nem volt pénze. A betörés elkövetése után Zagrebba szökött, hogy ne kelljen katonáskodni. Mihelyt oda megérkezett, letartóztatták. A bíróság két évi börtönre ítélte.

— **A magyar kormány visszaadta a Népszava kolportázsjogát.** Budapestről jelentik: A belügyminiszter hétfőn kelt rendeletével a Népszava uccai terjesztésének tilalmát hatályon kívül helyezte. A szociáldemokrata párt hivatalos lapja így negyévnyi száműzetés után keddtől kezdve ismét megjelenik a budapesti uccákon.

— **Felvágta két kisgyermekének az erejét, aztán elmetszette nyakát.** Bécsből jelentik: Villachban az ottani Moser szállodában szombaton megszállt egy fiatal asszony két kis gyermekével és éjszakára szobát kért, hogy csak másnap utazhatik tovább. Vasárnap reggel feltűnt a szálloda személyzetének, hogy az asszony nem megy ki a vonatba és mikor a zörgetésre az alkalmazottak egyike nem kapott választ, befeszítette az ajtót. Az ágyban vértócsában holtan feküdt az asszony és mellette két kis gyermek, egy öt éves és egy két éves fiú. Anyjuk felvágta a gyermekek ütőereit s aztán elmetszette a saját nyakát. Egy levélben megírta, hogy szerencsétlen házassága miatt pusztítja el magát és két gyermekét. Az öngyilkos asszony Peticsnik Mária és Klagenfurtból jött Villachba.

— **Tűzoltótragédia kivonulás közben.** Grácból jelentik: Szombaton egyszerre négy helyen tűz ütött ki gróf Attems birtokán a majorokban és mindjárt nyilvánvaló volt, hogy gyújtogatók keze dolgozott. A gráci tűzoltóság egyik autójáról kivonulás közben lezuhant egy tűzoltó. A következő autó kerekei keresztülgázoltak rajta és a szerencsétlen ember szörnyen halt.

— **Pusztító árvíz Rio de Janeiroban.** Londonból jelentik: Rio de Janeiroban a hosszú ideig tartó esőzések után árvíz támadt. Több mint 200 ház bedőlt, 80 ember meghalt és 20 megsebesült. A főváros uccáin két láb magasán hömpölyög az árvíz, a villamoskocsik nem közlekednek és minden forgalom megszűnt.

— **Lezuhant egy francia próbagép.** Lyonból jelentik: Hétfőn délután a bronni repülőtéren egy új repülőgép próbarepülés közben lezuhant. Két repülő meghalt.

— **Elfogott lókötők.** Noviszadról jelentik: A petrováci csendőrség letartóztatta Szavics György és Nécsics Nikola petrováci napszámosokat, akik Jansika Jankó gazdálkodó istállójából lovat akartak lopni. Jansika ép akkor ment be az istállóba, amikor a két legény el akarta kötni a lovat. A letartóztatott napszámosok azzal védekeztek, hogy nem akartak lopni, csak megnézték a lovat.

— **Csödöt nyitottak egy noviszadi divatárkereskedés ellen.** A noviszadi törvényszék mint csödbíróság Franz Liebig warndorfi cég kérésére elrendelte a csödöt Kolarics Szava noviszadi divatárkereskedő ellen. Csödötmegegondnok dr. Kovács Bódog ügyvéd, csödbiztos Marics Braniszláv bíró. A követelések bejelentésének határideje április 25.

— **Agyonszurta feleségét egy gyurgyevői földműves.** Noviszadról jelentik: Budinski Milutin gyurgyevői földműves február 22-ikén késsel összeszurkálta feleségét. Az asszonyt beszállították a noviszadi kórházba, ahol vasárnap éjjel elhalt sérüléseibe. Budinskit letartóztatták s átadták az ügyészségnek.

— **Három turista lavinakatasztrófiája.** Bécsből jelentik: Steinach környékén, a Brenneren három turista süllyesztés közben lavinakatasztrófia áldozata lett. Reiche Frigyes és Schmidt Rudolf egy harmadik eddig ismeretlen társukkal a hegycsúcsra mentek sietni, közben azonban egy lavina elsodorta őket. A mentőexpedíció már három napja fáradozik azon, hogy kiassa a szerencsétlenül járt turistákat, azonban nincs remény arra, hogy egyikük is életben lenne.

— **Londonban betiltották a németellenes Cavell-film előadását.** Londonból jelentik: A grófsági tanács megtiltotta, hogy a németellenes Cavell-filmet előadják az Albert Hallban. Az Albert Hall igazgatója kijelentette, hogy nagyon sajnálja ugyan a döntést, de engedelmességek a rendelkezésnek miután értesült arról, hogy a grófsági tanácsnak jogában áll a magánelőadásokat is betiltani.

Menetdíjkezdemény a Jugoszláv tengerpart és gyógyfürdők látogatói részére. A március elsején életbelépő új vasúti tarifa szerint a fürdőre való utazásnál élvezett eddigi kedvezmények megváltoznak. A Jugoszláv tengerpart és a hazai gyógyfürdők látogatói ezen túl abban a kedvezményben részesülnek, hogy a visszautazásnál június 1-től szeptember 30-ig terjedő időközben félárát, október 1-től május 31-ig terjedő időközben negyedárát fizetnek. A kedvezmény feltétele: legalább tíz nap és legfeljebb kilencven nap eltöltése a tengerparton, vagy gyógyfürdőben. Az oda-utazás alkalmával a teljes jegyárát meg kell fizetni és a fürdőállomáson megérkezéskor a jegyet át kell adni, amiről két dinár ellenében igazolványt adnak ki. A visszautazás alkalmával a fürdőigazgatóság által lebélyezett igazolvánnyal lehet váltani kedvezményes jegyet. A 4-10 éves gyermekek félárú jeggyel utaznak oda és negyedárú jeggyel utaznak vissza. Külföldiek kerülő uton is hazautazhatnak kedvezményesen, ha ez a kerülőút nem hosszabb, mint az oda-utazásnál megtett utvonalon kétszerese, ellenkező esetben a különbséget teljes összegben meg kell fizetni. A kiindulási állomásokon direktjegyet kell váltani a tengerparti, vagy fürdőállomásig és bármely kis állomás köteles ilyen jegyet kiadni.

A szovjet pénzzel támogatja az angol kommunizistákat a választásoknál. Moszkvából jelentik: A III. internacionale végrehajtóbizottsága nagyobb összeget bocsátott az angol kommunistapárt rendelkezésére a közeli választásokra. Az angol kommunistapárt ugyanis ötven kerületben szándékozik jelöltet állítani és a választási költségekre küldi a szovjet a pénzt.

Klutasítottak egy fakírt Noviszadról. Noviszadról jelentik: A rendőrség hétfőn délelőtt előállította Stefko Jován sztanisicsi legényt, aki egy nagy deszkát vitt a hóna alatt. A deszkán hatalmas szögek voltak és amikor igazolásra szólították fel, azt mondotta, hogy ő fakír. Azután ráfeküdt a szöges deszkára anélkül, hogy a testét a szögek megsértették volna. Azt mondotta, hogy egy cirksuzt keres, ahol fakírmutatványait bemutathatja. A noviszadi rendőrség, minthogy jelenleg nincs semmi cirksuz Noviszadon, kiutasította a városból a sztanisicsi fakírt.

Nagy tűz Zagrebban. Zagreből jelentik: Szombaton éjszaka Zagrebban Rothmüller Anna rövidárkereskedésében tűz támadt. A lángok a szomszédos tüzelőhelyiségekre is áterjedtek és a kivonult tűzoltóknak csak egy órai megfeszített munka után sikerült a tüzet annyira lokalizálni, hogy a szomszéd helyiségek megmentése lehetővé vált. A rövidárüzletben felhalmozott nagymennyiségű áru a lángok martaléka lett. A kár jelentős.

Lefoglaltak egy indiai maharadzát. Londonból jelentik: Nabha indiai tartomány maharadzája 1923-ban nyíltan szembeszállt az angol uralommal s ezért a londoni kormány lemondásra kényszerítette. A volt maharadzsa a megállapodás szerint megtarthatta rangját és címeit, az indiai kormánytól pedig évente 25.000 fontot húzott mindaddig, míg Anglia irányában lojális marad. Négy éven át nem volt kifogás a volt maharadzsa ellen, de most az indiai kormány letartóztatta Alahabadban és Madrasba internáltatta, mint politikai foglyot. Az a büne, hogy környezetét előtt becsmérelte az angol fennhatóságot. Rangjától és fejedelmi címeitől megfosztották, évről-évre pedig 10.000 fontra szállították le.

Amerika hétszázmillió lefoglalt vagyont visszaad. Berlinből jelentik: Coolidge elnök még ebben a hónapban aláírja a kongresszus által elfogadott törvényt, mely a háborúban lefoglalt német vagyont visszaadására vonatkozik. Ez év végéig Németország hétszázmillió márkát kap vissza s ebből egyedül a német nagybankoké száznegyvenmillió márká. A német közlemény az amerikai politikai életnek ezt a tényét az igazi béke jelének tekinti és a német sajtó nagy szimpátiával ír Coolidge-ról, aki az igazság cselekedeteivel igyekszik jót tenni a háborús erőszakosságokat.

Seprík a pápai uccát . . .

A nótában ez olyan gyönyörűségesen hangzik, a szubotíai benszülött már csak azért is szívesen dalolja, hogy amikor ehhez a hübbáros strófához ér, szívbéli irigységgel felsóhajt-hasson:

— Ah.

Seprík a pápai uccát. Boldog pápaiak. A szubotíai polgárnak azonban nincs egészen igaza, mert nálunk is seprík néha a köztérket. Határozottan emlékszem. Ma reggel például, ahogy kiléptem a kapun, sűrű porfelhőbe jutottam. Szemem-szám tele lett, akár a palicsi villamos nyáron. A lakus azt hitte volna, hogy egy vágató ménes közeledik. Én azonban nyomban láttam, hogy nem vágató ménes kavarja a föld atórajait, csupán egyetlen szál jól fejlett uccaseprő. Mózes csudája azzal a vízfakasztó nádpálcával igazán csekélységgé törpül e derék férfi mellett, aki egyetlen kopott nyírfaeprővel láthatatlanná tudja varázsolni az egész csirkepiacot. A gáz-támadás az semmi hozzá képest. Nálánál nagyobb tisztelttel csak a városi öntözőművek iránt viseltetem, a melyek zuhogó esőben locsolták végig gondosan az árva szubotíai uccákat.

(—)

Ünnepélyes istentisztelet és hangverseny. Szentáról jelentik: Az adai szerb dalárda huszonnyolc tagú vegyes kara vasárnap a görögkeleti szerb templomban a Binicski-féle oratóriumot énekelte az istentisztelet keretében. A színházteremben este Bortjanski, Matjevszki, Golemovics, Mokranjac, Marinkovics és Popovics dalait, énekeit adták elő. A szülő énekeket Dudarszkiné Raics Draginja, Manojlovics Milica, Mr-gyanov Milivoj, Milutinovics Ivánka művészi tehetséggel énekeltek. A dalárdát Popovics Radivoj igazgatótanító kitűnő hozzáértéssel dirigálta. Az estélyt reggelig tartó tánc követte.

Tamburaszó mellett a há'ba. Szentáról jelentik: Hevér Tamás nyevényes éves gazda vasárnap este Felső-hegy közelében fekvő tanyáján a legjobb hangulatban beszélgetett családtagjaival. Egyszerre felkapta az asztalról tamburáját, eljátszotta nótáját. Játék közben hirtelen rosszul lett, kiesett kezéből a hangszer és holtan terült el a földön. A szentai rendőrség a hirtelen halálesetről jelentést tett hétfőn délelőtt a szubotíai ügyészségnek. Minthogy a holttesten külső erőszaknak semmiféle nyomát nem lehetett találni, az ügyészség megengedte, hogy boncolás nélkül temessék el a halottat.

Megválasztották a noviszadi zsidó hitközség új képviselőtestületét. Noviszadról jelentik: Vasárnap volt a noviszadi zsidó hitközségi választás, amelyet nagy harcok előztek meg. Hét-száztizenkét választó közül hatszáz-harmincegy szavazott le a választást dr. Nagy Ferenc választási elnök vezette, Dr. Lusztig Nándor eddigi elnöknek a cionistákkal fuzionált pártja 361, a dr. Kassovitz—Ernst Bernát-féle kulturpárt pedig 263 szavazatot kapott, hét szavazatot pedig megsemmisítettek. Az eredmény szerint a Lusztig-párt listájából 25, a Kassovitz-pártból 18 jelölt került be a hitközségi képviselőtestületbe. A többség tagjai: dr. Lusztig Nándor, dr. Sattler Mátvás, Kohn Gyula József, dr. Nagy Ferenc, dr. Königstädter Ottó, Rosenblüth Samu, dr. Schosberger Sándor, Virág József, Weltmann Lipót, Schönberger Jenő, Báder Miksa, dr. Kerekes István, Schosberger Jenő, dr. Lampel Béla, dr. Balázs Ignác, Erdős Henrik, Flesch Lipót, Boschán Miksa, Grosz Viktor, Locker Vilmos, Eckstein Simon, dr. Ziprisz Oszkár, Mérő Oszkár, Bröder József, Iritz Mór. A képviselőtestület Kassovitz-párti tagjai: Dr. Kassovitz Árnin, Ernst Bernát, Reiner Simon, Frank Gyula, Wertheim Henrik, Zwiebach Adolf, Krausz Mihály, Weisz Frigyes, dr. Schwarz János, Korodi Lajos, dr. Kovács Bódog, Löwy Mátvás, Székely Arnold, Weiner Adolf, dr. Fejnő Győző, Berkovits Dezső, ifj. Ofner Fülöp, Keller Ignác.

Csalás régi husz dinárosokkal. Szomborból jelentik: A szombori rendőrségre több feljelentés érkezett, hogy ismeretlen tettesek régi husz dinárosokkal csapják be a közönséget. Ezek a forgalomból kivont husz dinárosok nagyon hasonlítanak a két száz dinárosokra és a hasonlatosságot élelmes családok úgy használják ki, hogy a gazdáknak száz dinár értékben adják oda. Nikotics Márkó sztanisicsi vendéglős feljelentést tett Dvoracsin Dusan és Kamjenov Sztipán ellen, hogy végigjárva a korcsmákat, mindenütt ettek, ittak és ilyen husz dinárosokkal fizettek, amit csak később vettek észre a becsapott korcsmárosok. A csendőrség Dvoracsint és Kamjenovot letartóztatta, akik azt vallották, hogy husz dinárosokkal fizettek. Átadták őket az ügyészségnek.

A villanygyári igazgató lakásában megkísérelt betörés bűnügyét kedden tárgyalja a szubotíai törvényszék. Kedden tárgyalja a szubotíai törvényszék büntető tanácsa azt a betörési bűnügyet, amelyet Szilveszter éjszakáján a szubotíai villanygyári igazgatójának palicsi uton levő lakásában követte el. A páratlan vakmerőséggel végrehajtott betörés részleteit annakidején ismertették. Szőregi István 28 éves szállítómunkás Szilveszter éjjelén észrevétlenül behatolt Schellenz villanygyári igazgató lakásába és amíg az igazgató a szilveszteri ünnepélyre meghívott vendégekkel a szalonban volt, Szőregi a hálószobában összeszedte az ott lévő nagyértékű ékszereit és mügyüjteményének több értékes tárgyát, azokat egy kendőbe kötötte és épen távozni készült, amikor Schellenz neje véletlenül benyitott a hálószobába. Óriási meglepetésére szemközt találta magát egy idegennel. Kiáltozni kezdett s hátrált az ajtó felé. A kiáltásokat meghallotta Schellenz igazgató és pillanatok alatt ott termett a hálószobában. A tettenért tolvaj menekülni akart, de Schellenz erős kézzel lefogta, a betörő szabadulni próbált és elkeseredett dulakodás kezdődött, amelynek folyamán az igazgató letépette a betörőt. A dulakodás zajára a villanytelep két alkalmazottja megjelent a helyszínen és megkötözték a kétségbeesetten védekező tolvajt. Ebben a bűnügyben kedden tartják meg a főtárgyalást, amelyet Pavlovics István törvényszéki elnök fog vezetni.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrpolás, villany-é, kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5, I. Tel. 539.

A noviszadi német dalgyűlés tisztújító közgyűlése. Noviszadról jelentik: Vasárnap délelőtt tartotta meg a Jugendchor nevű noviszadi német evangélikus dalárda a rendezési közgyűlését. Az évi jelentések tudomásul vétele után megválasztották az új tisztikart. Elnök lett: Haas Károly, alelnök: Derner Károly, titkár: Haas Fülöp.

Hatezer látogatója volt a belacrkvai mintavásárnak. Belacrkváról jelentik: A farsangi ünnepekkel kapcsolatosan rendezett első belacrkvai mintavásár minden tekintetben fényesen sikerült. A mintavásár vezetőségének hivatalos jelentése szerint a belacrkvai kiállításnak 6187 látogatója volt.

Ki kap Noviszadon munkanélküli segélyt? Noviszadról jelentik: A legutóbbi városi közgyűlésen a munkanélküliek segélyezése ügyében megválasztott bizottság vasárnap délelőtt konferenciát tartott. Elhatározták, hogy a megszavazott kétszáz ezer dinárból csak azok a munkanélküliek kapnak segélyt, akik noviszadi születésűek, másodsorban pedig azok, akik legalább hat hónapja állandóan Noviszadon tartózkodnak. A segélyezés úgy történik, hogy a munkanélküliek élelmiszerutalványt kapnak, amelyek ellenében a kijelölt kereskedőknél átvehetik az élelmicikkeket. Pénzbeli segélyben csak az részesül, akinek beteg gyermeke, vagy házbértartozása van. Elhatározta még a bizottság, hogy két népkönyvtár állít fel, ahol a szegények három dinárért kaphatnak ebédet, továbbá barakkokat létesít az átutazó munkások részére. A napokban tárgyalások fognak megindulni a Klöhne és Golnov hidépítő céggel barakkjainak megvásárlása végett. Mihelyt a belügyminiszter jóváhagyja a közgyűlési határozatot, a segélyezés azonnal megkezdődik.

Mi lesz a szentai munkások rokkant- és nyugdíjgyűléseinek a sorsjegyével? Szentáról jelentik: Az S. H. S. királyságbeli munkások rokkant és nyugdíjgyűlése vasárnap délután tartotta rendkívüli taggyűlést Földi Ferenc elnöklete alatt. A taggyűlés, amelyen megjelentek Pertics Kálmán és Pletl József szubotíai központi kiküldöttek is, az egyet sorsjegyeinek ügyét tárgyalta le. A budapesti központ 1927. évben likvidált és kötelezte magát, hogy az S. H. S. területen működő egyeteket szubotíai központjának tartozását kiegyenlíti. A fizetés teljesítését az hátráltatta, hogy Nagyabonyi János szentai földbirtokos 1908. évben, halála előtt három darab sorsjegyet, még pedig egy Magyar Jelzőlog konvencionális, egy darab Magyar Jelzőlog supernyereménykötvényt és egy darab Olasz Vöröskereszt sorsjegyet a szentai fióknak, nyolc sorsjegyet pedig a budapesti központnak hagyományozott. A szentai fiók elnöke február elején felhívta a budapesti központot, hogy a Szentáról a háború idején megörzész céljából Budapestre fölkért és felküldött sorsjegyeket a szentai fióknak küldjék vissza. A felhívásra a budapesti központ érdemben nem is válaszolt, mire a szentai fiók öt héttel ez előtt a szubotíai központot kérte fel, hogy sürgesse meg a budapesti központnál a sorsjegyek visszaküldését. A szubotíai központ kívánságára összehívták a taggyűlést, amelyen az elnök ismertette az 1927. évi likvidálást és tiltakozott az ellen, hogy a budapesti központ megtagadja jogos kérésük teljesítését és nem küldte vissza a sorsjegyeket. A taggyűlés arra való hivatkozással, hogy a likvidálást nem akarják tovább halasztani, elfogadta a már befejezett likvidálást és inkább lemondott a három darab sorsjegy visszaköveteléséről, mintsemhogy óriási költséggel járó hosszú ideig tartó pörökösdést kezdjen, vagy diplomáciai lépéseket indítson.

Az evangélikus dalgyűlések ünnepélye Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az ország összes evangélikus dalgyűlései pünkösdkor ünnepélyt rendeznek Noviszadon. Az ünnepségre eddig husz dalgyűlet jelentette be részvételét.

Eljegyzés. Löwi Zsófia Nis és Kohn Mór könyvelő Pancsevó jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Talált aranyóra. Szubotícán egy arany női karkötő órát találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Prodanovics Mladen kapitánynál, városháza II. emelet 107. szoba.

Jószabásu ruhának kiváló anyagból is kell készülni. A kitűnő szabás és a jó anyag egyesül azokban a ruhákban, amelyek Petrovics és Krausz férfiszabók noviszadi műhelyéből kerülnek ki.

Ha vissza kell adni a Percel és Vojnits-féle földeket, a telepések uttlevelet kérnek Amerikába. Topolán vasárnap a dobrovoljacok és agrárérdekeltek gyűlést tartottak, amelyen állást foglaltak az ellen, hogy a Percel Béla, báró Vojnits, özvegy Vojnitsné és Kalmár-féle uradalomból elvett topolai határbeli földbirtokok 520 holdas maximumát vissza kell adni. A gyűlésen Ikrasz Száva, a topolai kerületi dobrovoljac szervezet elnöke elnökölt. Jerkovics Ante, az országos szervezet főtákará ismertette a dobrovoljacoknak azt a kívánságát, hogy miután már hét év óta művelik ezeket a visszaadandó földeket a miniszterium adjon értük kárpótlást. Lungulov Rada tanító beszéde után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben a dobrovoljacok kérik az illetékes hatóságokat, hogy a tulajdonosok, amennyiben joguk van a földhöz, kapjanak pénzbeli kártérítést, vagy olyan földet, amelyen nincsenek telepések. Ha azonban — mondja a határozat — az említett tulajdonosok esete azonos a szentai Pollák Izraelével, aki már két birtokmaximumot eladott, indítsanak a hatóságok haladéktalanul vizsgálatot ellenük és szigorú büntetést szabjanak ki. Ha a hivatottaknak nincs módjukban az agrárérdekelteket megvédeni, úgy ezek valamennyien Amerikába szóló uttlevelet kérnek.

Betörés Sztarakanizsán. Schiller Simon fűszerkereskedő házába szombaton este betörték, majd az üzletbe is behatoltak, ahonnan három ezer dinár készpénzt és dohányárut loptak el. A kár hatezer dinár. A rendőrség ebben az ügyben letartóztatott egy embert, akit a betöréssel gyanúsítanak.

Küirták a pályázatot a szombori tisztviselői állásokra. Szomborból jelentik: Szombor város tisztviselői állásaira közzétették a pályázati felhívást. Eszerint március 15-iki határidővel a város a következő állásokra hirdet pályázatot: 1 főjegyző, 1 szenátor, 1 városi ügyész, 1 aljegyző, 3 rendőrkapitány, 1 tiszt főorvos, 1 kerületi orvos, 1 kerületi orvos, 1 állatorvos, 1 főpénztáros, 1 pénztári ellenőr, 1 községi bíró, 1 kataszteri nyilvántartó, 1 rendőrfelügyelő, 5 elsőosztályú és 5 másodosztályú adóosztály, 1 iktató, 1 kiadó, 4 íródatyú, 5 végrehajtó, 10 írónk, 1 kórházigondnok, 1 utnester, 1 mérnöki hivatali rajzoló, 1 városi gazdasági ellenőr. A bácskai tartomány hivatalos lapjában a következő állásokra írt ki pályázatot a főispáni hivatal: Csonoplya község jegyzői állás, Kula jegyzői és állatorvosi állás, Káty község jegyzői állás, határidő március 8.

Dr. Reök Iván sebészorvos külföldi tanulmányutára utazott és rendeléseit március 4-ikén folytatja.

Gyászistentisztelet a noviszadi zsidótemplomban. A noviszadi Chevra Kadisa előjárósága a múlt évben elhalt Chevra tagok lelki üdvéért február hó 28-ikán, kedden este 16 órakor templomban beszéddel, az énekkel és orgona közreműködésével egybekötött gyászistentiszteletet tart.

Emberölésért négy hónap. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék hétfőn délelőtt tárgyalta Gáspár Janó petrováci földműves bűnügyét, akít az ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolt. 1926. március 17-én a vádlott Petrovácon Usják Szamuilo kocsmájában ittas állapotban összeszólkkozott Balázs Janó földművessel. A veszekedés közben Gáspár földhözvágott egy poharat, mire Balázs arcüritte. Erre Gáspár előrántotta a bicskáját és rátámadt Balázusra és három helyen megszurta. Gáspár a sérülésekbe helehalt. A hétfői tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy be volt rugva és hogy Balázs kezdte a veszekedést. A bíróság dr. Grosz Antal ügyvédjelölt védőbeszéde után kihirdette az ítéletet, amely szerint Gáspár Janót 4 havi elzárásra ítélték, amelyből három hónapot kitöltöttnek vettek.

Elnapolták a noviszadi Aero-klub közgyűlését. Noviszadról jelentik: Az Aero-klub tartományi bizottsága vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Dr. Latinosics Jován elnök megnyitása után Györgyevics őrnagy a titkári jelentést, Trpkovics százados a pénztári jelentést terjesztette elő. A közgyűlést ezután tizenegy napra elhalasztották, mert még nem készült el a felügyelőbizottság jelentése.

Hamisítják a fűszereket, de talán egyetlen fűszert se hamisítanak annyira, mint a paprikát. Akinek drága az egészsége, kizárólag valódi »Merkur« vegytisztta paprikát fogyasszon! Kapható minden jobb fűszer- és csomagüzletben, leplombált dobozokban vagy közvetlenül a »Merkur« részvénytársaságnál Horgoson.

Márciusban lesznek a tisztviselőválasztások Belackrván. Belackrváról jelentik: Belackrva város képviselőtestületének közgyűlése megalakulása után dr. Spalics Koszta polgármestert és több tisztviselőt megerősített állásában, a tanácsost és a többi tisztviselőállásokra azonban pályázatot írt ki. A választásokat március első felében tartják meg.

A szombori független demokrata párt közgyűlése. Szomborból jelentik: A szombori városi független demokrata párt vasárnap tartotta évi közgyűlését. A közgyűlés bizalmat szavazott a régi vezetőségnek.

A noviszadi szerb színtársulat a Dél-bácskában és Szmederevóban. Vrsacról jelentik: A noviszadi szerb színtársulat pancsevoi vendégszereplése után nagy sikerrel tartott több estét át előadást Kovinban, ahol a közönség meleg ünneplésben részesítette az együttes tagjait és különösen Dragiceva asszonyt. Kovinból a noviszadi színtársulat Szmederevóba mentek, ahol a közönség nagy érdeklődése mellett kezdték meg vendégszereplésüket.

Nérek a szuboticei rendőrségről. A szuboticei rendőrség a napokban átadta az ügyészségnek özvegy Dávid Jánosné szuboticei asszonyt két kiskorú fiával együtt, mert Szubotícán több csalásta követek el. — A rendőrség, mint ismeretes, kilencvennapos ebzárlatot rendelt el Szubotica területén. Ennek ellenére sokan nem tartják megköve a kutyákat, ezért a rendőrség újból figyelmezteti a közönséget a rendelet szigorú betartására. — A rendőrképző tanfolyamra jelentkezett jelöltek kérvényeit dr. Momirovics Veljko főkapitány átnezte és a napokban dönt afelől, hogy kiket vesznek fel a jelentkezők közül a rendőrképző iskolába.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyulós csukamájolajjal

mondja mindenki, aki megízlelte a jóízű JEMALT-ot, amely csu amájából és malából készül. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában 11720-8

A noviszadi céllövészegylet új vezetősége. Noviszadról jelentik: A polgári céllövész egyesület vasárnapi közgyűlésén új vezetőséget választott, amelynek tagjai: Bogdanovics Zsivorad, Ionics István, Hemler György, Talzon Koszta, Srak Antal, Panatovics Néccó, Sipos János. A felügyelőbizottság tagjai Zamurics Sácó tanár, Sztakics Sztóján, Oehsenfeld Fülöp, Jakobljevics Pája és Wachd Imre lettek.

Végre

egy ideális bőrápoló

durva és repedésses bőr, durva kezek, sbb, ellen: a NIVEA-CREME. Ez tartalmaz eucerint, amely csodálatos hatást gyakorol az érzékeny bőrszövetekre. Puha és sima kezet ad a kellemes illatú

NIVEA-CREME

Halálozás. Kikindáról jelentik: Jovanovics Jęfta földbírtokos, a kikindai radikális párt vezető tagja, rövid szenvedés után meghalt. — A Vrsacai szomszédos Gudurica községben meghalt Scheer András szőlőtermelő, a német párt egyik vezetője.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyageserevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz rendbelozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorjé megállapította, hogy a »Ferenc József« víz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Megrendelte-e már

Turgenyev:

Napkelte előtt

című szenzációsan érdekes regényét

SPORT

A Szand vezet

— a szombori ZsAK kiesik

A vasárnapi forduló után a bajnokság sorsa végleg eldőlt a SzAND javára. A Bácska nyolc pont hátránnyal most már semmiesetre sem tudja riválisát befogni. Az exbajnok legfontosabb célja: a második hely biztosítása lehet, amelyre rajta kívül a Szuboticei ZsAK és a két szombori csapat pályázik. A középrégióban a helyzet még nem tisztázódott teljesen, az utolsó hely kérdése azonban már eldőlt és pedig a szombori ZsAK lesz az, amely bucsút mond az első osztálynak.

A bajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után a következő:

1. SzAND	13	11	2	—	62	9	24
2. Bácska	13	5	6	2	31	18	16
3. Szombori Sport	12	5	4	3	32	33	14
4. Szoko	12	6	2	4	19	22	14
5. ZsAK	12	4	4	4	25	22	12
6. Szub Sport	13	3	6	4	28	25	12
7. SzMTC	13	3	5	5	32	32	11
8. VSC	11	4	2	5	22	23	10
9. Szentai AC	12	3	3	6	16	35	9
10. Szomb. ZsAK	13	1	—	12	10	57	2

Szenta csak semleges pályán játszik Vrbással

Szentáról jelentik: A Szentai AK dr. Keczei Ferenc elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy átíratott intéznie az alszövetséghez, melyben kérni fogják, hogy Vrbaszt mindaddig bojkottálják, míg nem nyújt garanciát arra, hogy pályáján sportszerűen játszhat idegen csapat bajnoki mérkőzést. A választmány kimondotta, hogy a ZsAK a jövőben vagy Szentán, vagy semleges pályán hajlandó a VSC-vel mérkőzni. Bözovics inzultálása miatt a ZsAK a fegyelmi bizottságnál fellejtést tesz Kovács (VSC) ellen.

Párisban rendezik az idei diákolimpiát. Párisból jelentik: Az egyetemi hallgatók számára évente kiírt nemzetközi olimpiai versenyek színhelye ezidén Páris lesz. A programba felvett sportágak közül a futball, vívó, tennisz és uszóbajnokságok eldöntése tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. Eddig a következő nemzetek jelentették be részvételüket: Franciaország, Német-, Olasz- és Lengyelország, Svájc és Norvégia. A jugoszláv olimpiakonok kijelölését valószínűleg a ljubljani Pohratimstvo egyetemi kör fogja végezni.

VSC—Makkabi (Noviszad) 4:4 (3:1). Barátságos. Bíró. Jakobovics. Nivótlan mérkőzés. A VSC az első félidőben fölényben volt, később könnyelműen lefékezett. A VSC-ben kitűnő volt Kovács, mellette Hilkene II. és Schmidt vált ki. A kulai Rankov debütje csak félig sikerült. A Makkabi legjobbjai: Morgenstern, Schwenn, Vig és Kiss.

TŐZSDE

Zürich, febr. 27. (Zárulat.) Beograd 9.13, Páris 20.4325, London 25.33 ötnyolcad, Newyork 519.30, Brüsszel 72.325, Milánó 27.50, Amsterdam 209.025, Berlin 124.04, Bécs 73.175, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58.25, Budapest 90.80, Bukarest 3.19.

Szentai gabonaárak, febr. 27. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 337.50—340 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 245 dinár, tavaszi szállításra 240—242.50 dinár, takarmányárpa 272.50—275 dinár, zab 265—270 dinár, rozs 310 dinár, köles 245 dinár, heremag 1750 dinár, bab 345 dinár, burgonya 200—210 dinár, örlemények. 0-ás liszt gg 515 dinár, 0-ás liszt g 515 dinár, kettes főzőliszt 495 dinár, ötös kenyérliszt 465 dinár, hetes 325 dinár, nyolcas 240 dinár, korpap 235 dinár, konkolydara 250 dinár.

Szombori terménytőzsde, február 27. Buza bácskai vasut 337.50—342.50, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 305—310, zab bácskai vasut 250—255, árpa takarmányi 61—62 265—270, takarmányi 63—64 kilós 275—280, tavaszi 65—66 kilós 295—300, új tengeri bácskai vasut 242.50—247.50, bab fehér, nem válogatott 5—7 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 470—490, 0g 470—490, kettes 445—465, ötös 420—440, hatos 350—370, hetes 290—310, nyolcas 220—230, korpap finom 200—205, Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, február 27. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 340—345, felsőbányai 78—79 kilós két százalékos 335—340, Rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 305—315, Árpa 295—305, Zab 250—260, Tengeri bácskai 247.50—255, bánáti 247.50—255. Lisztek 0gg és 0g bácskai 475—485, kettes 455—465, ötös 435—445, hatos 370—380, hetes 300—310, nyolcas 225—240, korpap jutazsákokban 210—220, Bab bácskai fehér 3—4 százalékos 350—365.

Budapesti értéktőzsde, február 27. Magyar Hitel 89.2, Osztrák Hitel 51.24, Kereskedelmi Bank 112.5, Magyar Cukor 189.5, Georgia 15.6, Rimamurányi 106.7, Salgó 68.1, Köszén 830, Bródi Vagon 5.4, Beocini Cement 248, Nasici 180.5, Ganz Danubius 167, Ganz Villamos 152, Atheneum 30.5, Nova 47.5, Levante 24.5, Pesti Házai 215. Irányzat szállard.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 27. A gabonátőzsde irányzata harátságos, a kenyérmagvak ára tovább emelkedett. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.26—31.36, zárlat 31.36—31.38, májusra 32.20—32.36, zárlat 32.36—32.38, októberre 30.04—30.14, zárlat 30.16—30.18, rozs márciusra 30—30.04, zárlat 30.02—30.04, májusra 30.32—30.36, októberre 25.12—25.20, zárlat 25.20—25.22, tengeri májusra 26.80—26.86, zárlat 26.84—26.86, júliusra 27.22, zárlat 27.20—27.22.

Budapesti állatvásár, febr. 27. A vágómahavására 411 állatot hajtottak fel. Árak különként: Ökör legjobb 92—116 fillér, közepes 80—90, gyenge 54—78, bika jobb 92—104, közepes 82—90, gyenge 68—80, hivaly 56—64, tehén jobb 82—104, közepes 70—80, gyenge 52—68, kiscsontozni való marha 30—50, növendékmárha 68—88 fillér, A sertésvásárra 3900 állatot hajtottak fel. Árak különként élőszuliban: Könnyű sertés 1.33—1.42, közepes 1.56—1.58, nehéz 1.62—1.64 pengő.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 526 (+6), Apatin 570 (+12), Bogojevó 520 (+16), Vukóvár 424 (+16), Palánka 408 (+19), Noviszad 293 (+19), Pancsevó 284 (+6), Szmederevó 366 (+6), Orsova 304 (+14), Dráva: Oszijek 212 (+12), Száva: Mitrovica 222 (—13), Beograd 242 (—12), Tisza: Szentá 248 (—22), Becsej 236 (+4), Tittel 373 373 (+6).

„Minerva“ könyvosztálya, Subotica

Kérem küldje meg az alábbi címre

Turgenyev: Napkelte előtt

című regényét ¹⁰⁰⁰1000 fillér 10 dinár ¹⁰⁰⁰1000 fillér 10 dinár árban, az összeget postakártyaképpénztár uján beküldöm.

Név, lakhely és pontos cím:

Sem a pénz beküldése, sem a könyv kézbesítése nem kerül külön költségre

SZÍNHÁZ

Hazudik a muzsikaszó

Operett-bemutató a Népkörben

A nagy operettek mind ritkábbak, viszont annál gyakoribbak azok a zenés darabok, amelyekben néhány egymással semmiféle zenei kapcsolatban nem levő énekszám fűzi össze a majdnem összefüggéstelen librettót. Sem finálék, sem komoly muzsika, sem összefüggően elmondható tartalom nincs ezekben az újfajta »operettek«-ben. Mintha ezeket a darabokat egyenesen műkedvelők részére írják, nincsenek bennük sem zenei, sem játékbeli komoly feladatok, sőt díszlet és kosztüm szempontjából is a legegyszerűbbek. Ilyen operett a »Hazudik a muzsikaszó« is és ezért nem is lehet csodálni, ha ezt a könnyű darabot választották a Népkörben szereplő műkedvelők szombati és vasárnapi előadásukhoz.

Maga az előadás sikeres volt és ismét azt bizonyította, hogy Szubotica jó tálaja a műkedvelő-színháznak, ahol állandóan újabb és újabb tehetségek tűnnek fel. Az előadás ilyen új ígérete *Felényári Márta*, aki első nagyobb szerepében máris kész szubrettnak bizonyult. Sikkes, bájos, temperamentumos, nagyszerűen táncol, kitünően énekel és olyan rutinnal mozog a színpadon, mintha már évek óta otthon lenne a világot jelentő deszkákon. Jó irányítás mellett kitünő szubrettnet lehet nevelni ebből a fiatal leányból. A primadonna-szerepet *Pukce Ilonka* játszotta. »A templom egere« bemutatója után megírtuk róla, hogy rendkívül tehetséges naivanak tartjuk, nem csak műkedvelői mértékkel mérve és ezt a véleményt fenntartjuk ma is, de ugyanolyan őszintén meg kell állapítani azt is, hogy kár egy ilyen tehetséges műkedvelőt elrontani azzal, hogy operett-primadonna szerepet adnak neki. Aki nagyszerű naiva, az még nem jó koloratúrnekesnő, ez a világ legtermészetesebb dolga és ha ezt a műkedvelők nem tudják, a rendezőnek illenék tudni. *Pukce Ilonka* így is csodálatos ökonómiaival bírt kisterjedelmű, kellemes hangjával, játékában pedig olyan közvetlen, friss, úde, bájos és tehetséges volt, amilyenek multkori sikeres bemutatkozásakor megismertük. *Toldy Gizzi* egy kisebb szerepben bizonyította be újból, hogy leghasználatosabb műkedvelőink egyike, aki minden szerepkörben egyformán jól állja meg a helyét, ez pedig dilettánsnál nagyon is sokat mond.

A férfiak közül ezúttal *Koncz Dani* viszi el a pálmát. Izig-véig komikus, akinek különösen az ilyen szerepek felkúsznak jól. Amit ebből a szerepből ki lehet hozni, az neki maradéktalanul sikerült, pompás humorával, fáradhatatlan mókáival és jókedvével élető lelke volt a színpadnak. *Kladek Károly* ismét elegáns és megnyerő volt bonvivant-szerepében és szépen énekel, mint mindig. Kellemesen tűnt fel *Salomon József* új játékaival, különösen pedig meleg organumával. *Boros Miklós*, *Weisz Ferenc* és *Gál Bözsi* kisebb szerepeikben egészítették ki előnyösen az együttest.

A rendezésnek voltak hibái és ezek sorában nem lehet elhallgatni a sok helyen nagyon is érezhető önkényes kihagyásokat. *Koncz Dani* mégis ötletes, ügyes rendezőnek bizonyult, akire nyugodtan rá lehet bízni az ilyen feladatot. A színpadi táncok a szokottál jobbak voltak és a zenekar, amelyet *Wolffenstein Géza* vezetett, derekas munkát végzett. Nagyon jó volt különösen a férfi-kar, amely ebben az összeállításban jól megállná a helyét nehezebb feladatok elvégzésénél is. A közönség hálásan fogadta az előadást.

(1. f.)

Két új jugoszláv szindarab. A jugoszláv színművelés újabb két darabban gazdagodott a szezon végén. A zagrebi Nemzeti Színház most fogadta el bemutatásra *Gorjan Szlavko* fiatal író drámáját, amelynek címe: »Egoizmus r. t.« Az új dráma premierje még a nyári szünet előtt lesz. A beogradi Nemzeti Színházhoz most nyújtotta be *Krklec Gusztáv*, az ismert költő, első színpadi művét, a »Modern táncok iskolája« című vígjátékát. Ez a darab is valószínűleg még a folyó szezonban bemutatásra kerül.

Gyimesi vadvirág. A szuboticei Kátolikus Legényegylet kezdő műkedvelői iskola előadás keretében *Gézi népszínművét*, a Gyimesi vadvirágot játszották. Az előadásnak legtöbb eredménye az, hogy néhány figyelemre méltó, tehetséges műkedvelő bukkant fel az ismeretlenség ködéből. A népszínmű ma is a legmegfelelőbb műfaj arra, hogy a kezdő bebizonyítsa ambícióját és tehetségét. A darab szereplőinek javarésze most kapott először nagyobb szerepet, eddig csak szerényen statisztáltak a »nagy darabban« beérkezett műkedvelők mellett. A szereplők valamennyien nagy igyekezettel, szorgalommal készültek az előadásra, amely kevés, jelentéktelen zökkenővel eltelt. Jó volt. Tehetséges műkedvelőnek bizonyult elsősorban

Kobrehel István és Kiss István, akiket be is soroztak az első csapatba. Figyelemre méltóan játszott *Liliom Ilus*, akiből jó vezetés mellett használható műkedvelőt lehet nevelni. *Kovács Baba* bájos megjelenésével és szép hangjával tünt ki. *Rudinszki Lajos* kellemes meleg hangja van, de félénk a mozgása. Jó volt *Nagy Magda*, *Virág János* és *Höring Rózi*. A többi kisebb szereplők is igyekeztek legjavát nyújtották. *Szedlák Lajos* rendezőt dicséret illeti azért is, hogy ilyen előadások rendezésével igyekszik új műkedvelőket nevelni. (sz.)

A Páros bugyelláris. A szuboticei Műpártoló Kör közkívánatra március hó 4-ikén délután 4 órai kezdettel a Népkörben megismétli a nagy sikert elért Páros bugyelláris mérsékelt helyárok mellett. Jegyek elővételben *Krécsi könyvkereskedésében*.

Kálmán Imre új operettet fejezett be. Bécsből jelentik: Kálmán Imre a neves magyar komponista az elmúlt napokban fejezte be új operettjét. Az új Kálmán darab címe »Chicago hercegnője« és a Theater an der Wienben fog első ízben színpadra kerülni.

KÖZGAZDASÁG

A vrsaci börttermelők egyesületének közgyűlése. Vrsacról jelentik: A vrsaci börttermelők egyesülete most tartotta *Frauser Rudolf* elnöklété alatt ez évi rendes közgyűlést. *Hauser elnök* megnyitotta beszédében rámutatott a délbánati börttermelők nehéz helyzetére, hangoztatva, hogy a piacok hiánya és a magas adók miatt pusztulás fenyegeti a vrsaci börttermelést. A közgyűlés ezután megválasztotta az egyesület új vezetőségét. Az új tisztikar tagjai a következők: elnök *Hauser Rudolf*, alelnök *Hell Károly*, titkár *Hett Vilmos* és *Paszt Gyula*, pénztárnok *Kempfi Frigyes* és *Rückert József*, sajtóügyi elnök *Wamser János*. A választmányba mint új tagokat *Schickler Rudolf*, *Seemayer Ede*, *Seemayer Vilmos* és *Grünwald Rudolf* börttermelőket választották meg.

Országos borkiállítás Beogradban. A vrsaci börttermelők egyesülete legújabb gyűlésén a beogradi országos borkiállítással foglalkozott és elhatározta, hogy felhívással fordulnak a vrsaci börttermelőkhöz, hogy minél nagyobb számmal jelentkezzenek és állítsák ki terményei-

ket a beogradi kiállításon. Az első országos borkiállítást április 25-ikén tartják meg és nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta.

KINTORNA

— Bocsánatot kérek, a pénzemért jöttem.
— Menjen a fenébe.
— Legalább azt tessék megmondani, mikor jöhetek újból?
— Jöhet mindennap hattól nyolcig.

*
A bíró a tanuhoz:
— Tanu, mindenekelőtt föl akarom önt világosítani az eskü szentségéről.
— Főlöskéges, bíró ur. Teljesen tisztában vagyok vele. Két évig ültem hamis esküért.

*
Két férfi beszélget:
— No, Karg, hogy van?
— Sajnos, rosszul, ismét a régi bajom gyötör.
— Ez igazán sajnálatos. Hát mikor jött vissza a felesége?
— Hát nem modell után fest, csak emlékeztet...

*
Valaki megkérdi *Bereki kisasszony* fivérértől:
— Hallottam, hogy nővére festőművész.
— Igen.
— És megengedi a maga családja, hogy férfiakot is fessen?
— Hát nem modell után fest, csak emlékeztet...

Benedek Marcel Hamlet tanár úr

(8)

— No, no, kérlek alásan, vannak, akik találnak bizonyos kvalitásokat abban a tanulmányban... Ezt végtére mi, akiknek szorosan véve nem szakmánk, nem állapíthatjuk meg... De nekem például, merem mondani, tetszik...

Szentpáli legyintett a kezével.

— Én senkinek nem állok az útjába. Szabó Pálnak sem. Egyszerűen nem megyek el a kari ülésre és nem kerülök abba a helyzetbe, hogy elene kelljen szavaznom.

— Mindenesetre, ez is sokat jelent... De engem végtelenül lekötöleznél, ha... esetleg újra áttanulmányoznád a Sapphot... eljőnnél és szólnál néhány szót a fiatalember érdekében. A te tekintélyed még annyira ép... sohasem protegáltál senkit...

— De kérlek... hát a te tekintélyed nem elég?

— Igen... Voltaképpen ezen kellett volna kezdenem... A baj ott van, hogy én nem exponálhatom magamat túlságosan... Bizonyos családi kapcsolatokról már sokan tudnak a karban... Egy szó, mint száz, ez a fiatalember a leányom nőlegénye.

— Ó, gratulálok... így már értem...

— Hát ugyebár, ezekután számíthatok arra, hogy...

Szentpáli elsápadt és sokáig hallgatott. Mi lenne, ha egyszerűen megmondaná ennek az embernek, hogy: nem! — Ő soha nem kér senkitől semmit, nincs mit akarnia, nincs mitől félnie, — semmi jogon meri valaki felszólítani arra, hogy arcu-
culverje tudományos meggyőződését?

Éveken át menekült a kollégák elől, nem járt el az ülésekre, ritkán is fordultak már hoz-

zá ilyenfajta kérésekkel, vadembernek tartották, nem számítottak rá. Mért gyöttri ez az ember éppen ma?

Nemet nem tud mondani mégsem. Mint ahogy nem tudna szemtől-szembe meghazudolni vagy gazembernek nevezni valakit. Vagy arcába vágni az öklével.

— Kérlek, — mondja elkényszeredetten, — majd újraolvassom a Sappho-tanulmányt.

Kezet nyújt és elszalad, mintha üldöznék.

Otthon megmondja Jánosnak: kopogtasson be a vendég hölgyhöz és jelentse, hogy itthon van. Besiet a szobájába, a karosszékebe roskad, arcát a kezébe temeti. Próbál nem gondolkozni, nem érezni, kimenekülni saját öntudatából.

Észre sem veszi, hogy kopogtatnak már ott áll előtte Margit és résztvevő hangon kérdezi:

— A feje fáj?

A hangja... mintha a reggeli jelenet nem is lett volna, mintha most hallaná először husz esztendő óta. A régi, drága hang, egy finom kis árnyalattal mélyebb, de így még szebb, még melegebb, még szívhezszólóbb. »A feje fáj?« Milyen másként hangzik ez, mint: »Ilyen a világ, bájába.«

Főlnéz, Margit fekte selyemben, — főszolgabiróné, aki az államtitkár elé készül. A hajából most sem lát sokat a széles kalap alól. Persze a kalap is más... Szép kalap. Talán feljárt Pestre öltözködni, de őt csak most keresi fel, amikor szüksége van rá... Milyen lehet a haja? A szökek lassan őszülnek. Ha véletlenül találkoztak volna az uccán... De hiszen ő nem jár sehova, hogy is találkozhattak volna?... Ha a miniszteriumból visszaönnnek, le fogja tenni a kalapját... Akkor találkozni fog az anyjával is. Az anyja haragszik Margitra... Husz éve haragszik, pedig arról igazán nem tehet...

— Nem is tud eljönni a miniszteriumba? — kérdi az asszony és most vége a varázsnak: a

hangja gyanakvó, a részvételeben önző ijedelem van.

— Dehogyan nem, — szökken talpra, elkésetten, Szentpáli. — Készen vagyok, mehetünk. A fejem sem fájt, csak elgondolkoztam...

— Remélem, a régi jó időkről. — mondja Margit, s a szavából már csak sablonos, vidékies kacérság érzik, nem jelent semmit, amit mond.

— Természetesen, — mondja Szentpáli, hasonló könnyedséggel. — Most még csak egy a kérdés: nincs kifogása az ellen, ha kocsit hozzatok?

Az asszony csiklandozva, toroka mélyéből kacag fel:

— Fél, hogy kompromittál? Öreg asszony vagyok én már ahhoz.

Szentpáli becsengeti Jánost.

— Hozz fiákert.

Állva várják a kocsit. Margit az íróasztalhoz támaszkodik: hátra-hátranéz, kíváncsian járta szemét a könyvek, jegyzetek, korrekturák zürzavarán. Szentpáli aggódva pillant oda; már nem tudja biztosan, elrejtette-e azt, amit Margitnak nem szabad meglátni, vagy csak akarta?

— Hasonlít-e magához a leánya? — kérdezi, csak azért, hogy az államtitkári kihallgatásra ne kelljen gondolnia.

— Szakasztott olyan, mint én voltam leánykoromban. Csak magasabb valamivel s a haja sötétebb... azt az apjától örökölte. Örülök, hogy magasabb nálam... én mindig kicsinek éreztem magamat. Emlékszik, hányszor mondtam, ha tánc-szünetben karanfogva sétáltunk...

— Igen, a tánc-szünet... az volt az én időm.

— Hálátlan! Azt a bizonyos hölgyválaszt már megint elfelejtette?

— Nem, nem.

(Folyt. köv.)

Mondhatnak, irhatnak, amit akarnak: „ALEXA“-nyakkendők mégis a legjobbak. Korzón

Elsőrangú körzeti képviselőt keres jól bevezetett hazai trikotázs és harisnyagyár

Ügyes és szorgalmas szakemberek kimerítő ajánlatait „PRVORAZREDNI“ jelíggel a Jugomosse Zagreb, Zrinjevac 20 továbbít.

Allandó alkalmazást fix-fizetéssel kaphat b rki, ki jüvedelmét fo ozni akarja
Az állás hivatalnokoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak, községi jegyzőknek és községi tisztviselőknek és mind- azoknak alkalmas, akik allandó keresetre akarnak szert tenni. Szakismeret nem szükséges. Írásbeli ajánlatok **BEOGRAD**, poštanski fah 339. címre küldendők

Költözködéseket

butorkocsiban és ruganyos speditorkocsikkal szakszerűen és jutányosan vállal

SLAVIA

medjunarodni otpremništvo
Subotica, Cara Dušana 1
Telefon: 3-75

Az előnyösen ismert beogradi

„KASINA“

sör-sarnok és étterem bérletét február 26-án átvették

Az étterem elismerten a legjobb és leg-modernebb Beogradban.

Kiváló italok.

Sötét és világos Weiffert-sörök.

Kitűnő hazai és külföldi konyha, szerb specialitások.

A mozilátogatókat a mozielőadás alatt is kiszolgáljuk.

Naponkint gulyás, pörkölt és más villásreggeli.

Kitűnő szerb zenekar.

Példás tisztaság, gyors és figyelmes kiszolgálás.

Bankettek és összejövetelek rendezését is vállaljuk olcsó árakon.

Braća Lazić, bérlok.

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron

Eudapest, Pozgrác-ut. Márc. 22-26

A kezelés és vegyszer nélkül működő

szab. rotációs hűtő-automata

üzemben látható

Vízum nélkül utazhat féláru vagy üdítő jeggyel!

GE LÉRT IGVAC és TÁRSA R.-T.

Budapest, VI., Podmaniczky u. 41. Telefon T. 212-91

Eladók:
Vetőbűkkönyvet Szénát prése ve, I-a Burgonyát, fagymentes, rózsás és fehér Dug- és étkező-hagymát Korpát nyiban és kicsinyben, bármely állomásra, szavatolva olcsón szállítok.

Veszek és e'adok:
Muhar- és heremagot Disznózsírt Berger Árpád Vel.-Bečerek, Gundulcva 7 Duhánygyár mellett Telefo. 240

Kefekötősegédet
— keresek — azonnali beépésre, a minden szarmabeli munkában, de főleg a mantilzásban és a famunkában jártas
Matija Neumann m'l.
O IJEK, Strossmaierova 11.

Tessék csak a legjobb szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány
Mente vonyéket vásárolni mérsékelt áron!
Kérjen díjmentes árjegyzéket
M. Djordjević
szőlő-oltványtelepe
NOVISAD
Postafiók 133. (Bácska)
Levelet: Kinađevac ul. 10. b.

Urasági **Muharmag**
Tavaszi **Vetőbűkköny**
Bácskai **Kendermag**
Lucerna és vörsheremag kapható:
Schöffler Hugó
cégnél **SOMBOR**
Telefon 177

Méhészek figyelmébe!
Méz
méhek etetésére legolcsóbban beszerezhető
KURTES MILOŠ
fűszer- és élelmiszeripari
Hűtőgépek
Telefon 4-83

Szervezőket
Képviselőket
keres minden községben nagy pénzintézet a legfontosabb feltételek mellett állami értékpapírok részletre való eladására. Részletes ajánlatok „Seriozan 140“ jelge alatt a JUGOSL. RUDOLF MOSE A. D. Beograd, T. razije 25 címre küldendők.

TÓKE
Épület-, butor- és postál-
asztalos
Palmotičeva ul. 20.
Tanone felvétetik.

Törlesztéses (amortizációs) és kamatozó jelzálog-kölcsönöket

előnyös kamatozással folyósít

Kereskedelmi és Iparbank Novisad

Tavaszyári angolszövet
Ujdonságok
Salon-, uccai, sportöltönyök,
Felsőkabátok

M. Petrović és D. Kraus
férfi-szabók
NOVISAD

240 dináros havi részletre

már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlított széket, konyha-berendezést, íróasztalt és minden más bútort

BOTHE I ENRMANN D. D. ZAGREB LERAKATA
GUSTAV FISTER m'l. SUBOTICA

VII. Fra Jese trg 6 Barátok temploma mellett

Van szerencsénk Sombor és vidéke m. t. vendéglőseinek és nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy

Somborban sörraktárt létesítünk

és sörgyártmányainkat legközelebb forgalomba hozzuk.

Világos „Special“, főlarna „Dupla Márciusi“ és barna duplamalátá „Golláth“ sörreink nem szorulnak reklámra, mert általánosan elsőrendű minőségűek és a legkényesebb igényeket is kielégítik.

Ezzel kapcsolatban ugyanott egy legmodernebb

jégyárat is létesítünk

és azon helyzetben leszünk, hogy Sombor és vidékét mindenkor a higienikus szabályoknak megfelelő **kristály-jéggel** láthassuk el.

Kiváló tisztelettel

Gerber Nándor és Fia sörgyára
Stari-Bečej

Öt db Ady-könyv és egy Ady-tanulmány 80 dinárért

Ady Endre: Mária élni akar
Még egyszer
Könyv
Ady Endre: Párisi noteszkönyv
Párisi levelek
Földessy: Ady-tanulmányok

Megrendelhető a BACSMEGYEI NAPLO könyvosztályában
Vidéki megrendeléseknél 10 dinár portó fizetendő

Tűzifa I-a fűrészyári kemény hulladék 100 kigr.-ként házhoz szállítva **Din. 26.-** **J. Vujković i Drug** Jukičeva 41 1057. Telefon 669

Keresünk

a belvárosban azonnali megvételre vagy bérbe tennispályáknak alkalmas helyet

Ajánlatokat naponta délután 1 és 3 óra között fogad el a Bárány kávéházban a

SAND titkársága

Jutalékos képviselőt keres

lakk-, festék- és kefeárúnykereskedés, aki valamely nagyobb bácskai városban lakik- és a i az asztalos, szobafestő- és mázó mestereknél Bácskában és Bánátban nagy ismeretssel rendelkezik. Ajánlatokat „Zajtupnik 165-8“ jelige alatt az **Interklam d. d. Zagreb, Marovs a 28** továbbítja.

GOZHENGERT használt, kitűnő állapotban megvételre keresünk

Ajánlatokat a legmérsékeltebb ár feltüntetésével „Vallak“ jelige alatt a **Publicitas d. d. Beograd, Kralja Milana 8/T** továbbítja.

Mielőtt építkezéshez mész-,

cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagontételben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot

Sipos Sándor mésztermezői

SUBOTICA, I. Sokolska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 868 és 867

Az új adótörvény német fordítása megjelent!

Ara 20 dinár

Megrendelhető a **Minerva r. t.** könyvosztályánál Vidéki megrendelésnél 5 dinár portóköltés

BÖZENDORFER zongora, **STEINVEY, F. RSTER** világmarkák, **Erste Produktiv, Stelzhammer, Lirs, Stingl, Lanberger, Glosz, Pallik, Stasznyz, L. Edmund, Hoffmann.** Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Árám Jugoszláviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratu részletek kaphatók. Kain hangszerkészítő. Subotica. Városháza. 10311

Zöldborsó

fél kg-os dln. 10- kapható

ugár Manó

cégnél Tel. 47 Tel. 47

Sombori juhturó 1840

Csak akkor jó, ha az Cirilovtól való.

Szállítja **M. Cirilov, Sombor**

Cipők

a legegészségs kivitelben divatlap szerinti és szakszerű cipőfelszerést esőrendű kivitelben készít

POLGÁR RUDOLF

VII. Znai Jovina ul. (volt Jókai ca) 27. Mértani mintavágásra és szakrajz-tanításra hallgatókat felveszek

Vizesuborka

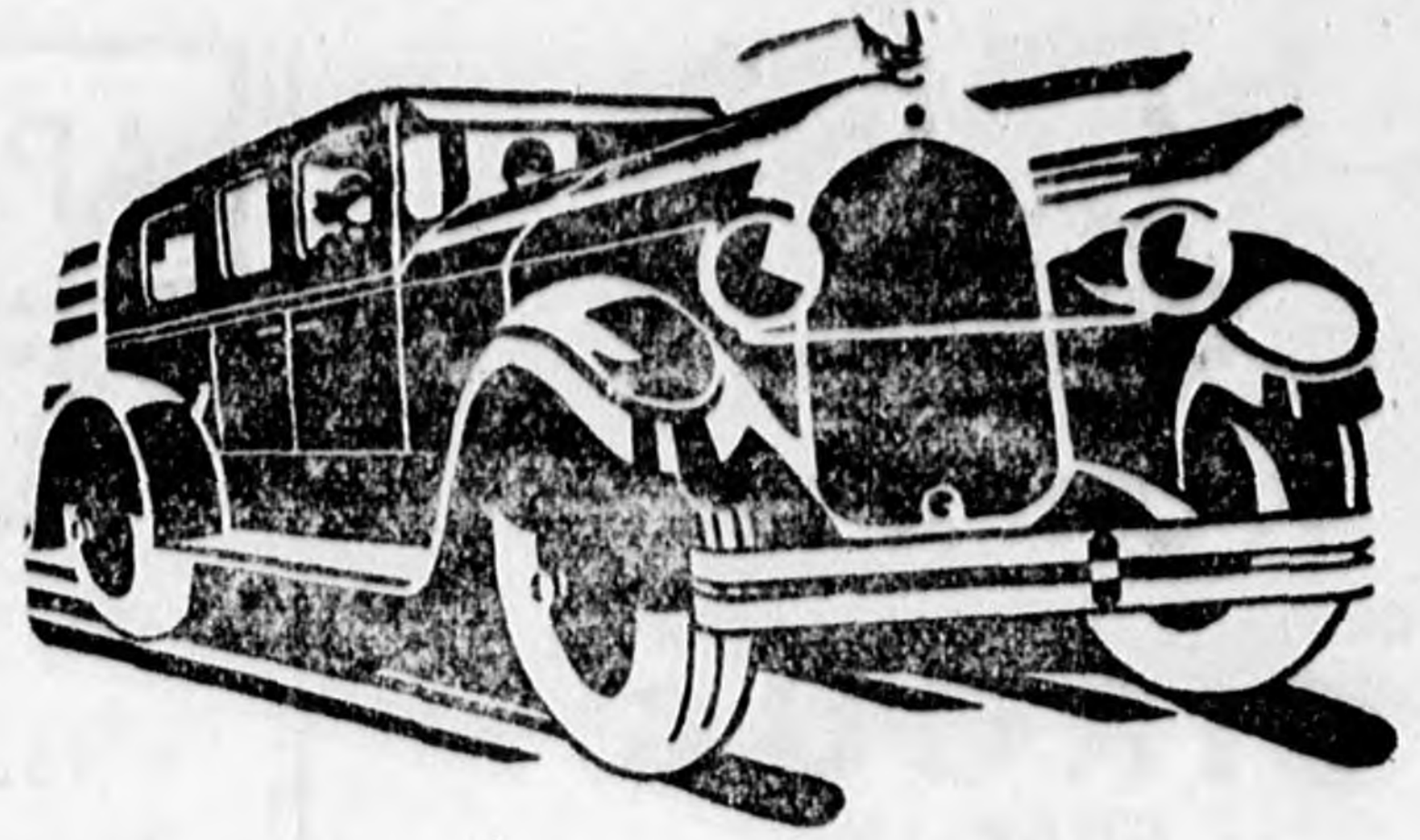
kg-ként 5 dinártól feljebb Savanyított paprika kg-ként 6 dinártól feljebb kapható a

KEMENY -féle

ecet- és konzervgyárban Telefon 643

1700 Utazó

szén- és faszakmából azonnali belépésre kerestetik. Csakis elsőrangú erők és a szaknában jól bevezettek jöhetnek figyelembe. Ajánlatok a Bácsmegyei Napló noviszádi kiadóhivatalához címzendők

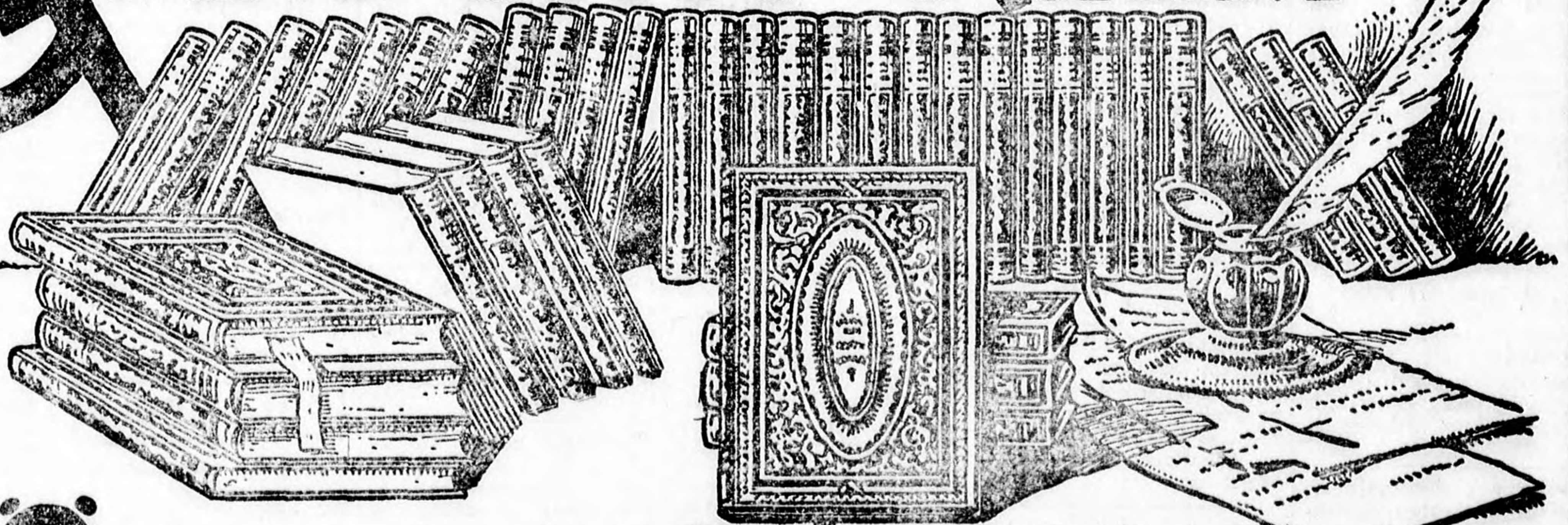
CHRYSLER 72 ROHAMMAL HÓDIT MEG MINDEN AUTOMOBILISTÁT

Hosszabb, nagyobb, gyorsabb és erőteljesebb még a híres Chrysler 70-nél is! Új hathengeres motor. A hét-csapágyas főengely most ellensúlyokkal van szerelve, ami még egyenletesebb és biztosabb teszi az accelerálást. A motor gumipárnákra van szerelve. Az alváz hordrugói szélesen vannak méretezve és gummibágyazva. Nagyobb sebesség—72 mérföld óránként. Hosszabb keréktáv, kényelmesebb férőhely, ívelt vonalak. Hidraulikus fékek, zökkenésmentes, azonnali erőteljes működés. Nézze meg nagyszerű modeljeinket képviselőtünknel. Úljön a kocsí kormányához és vigye egy próbaútra vételkényszer és költség nélkül. Minden kocsi típusunk van a legváltozatosabb áron, nézze meg a Chrysler 80-at, 62-t és 52-t!

VEZERKÉPVISELŐ JUGOSZLAVIA RESZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD. KÉPVISELŐ: VRŠAC—ADLER ISTVAN, NOVI SAD—“AUTOCAR” SUBOTICA—WEIGAND & CO. SOMBOR—SZILARD ALBERT, DIPL. ING. BAČKA PALANKA—LÖBL SAMUEL ES FIA. Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.

GÁRDONYI GÉZA

ÖSSZESEN MUNKÁI 40 KÖTETBEN

Ára 3200.- dinár

Vágja ki és küldje be az alanti szelvényt

Kedvező részletfizetési feltételek mellett megrendelhető a **Minerva R.-T. könyvosztályánál** Suboticán

Ingyen küldjük

„Gárdonyi összes munkái“ prospektusát

Minerva R.-T. könyvosztálya, Subotica
Postafiók 43
Kérem Gárdonyi összes munkáiról szóló prospektust megküldeni

(O. vasható aláírás)

(Foglalkozás)

(Pontos cím)

LIFKA

Szerdán utoljára
ASTA NIELSEN
Werner Krauss
nagy filmje

KOKAIN

Csütörtökön díszelőadás!

CIRCUS

CHAPLIN

idei egyetlen világfilmje. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegy-elővétel egész nap

LEVELEZÉS

Vidéki komoly intelligens fiúk ismeretségi keresi két subotici urileány. Leveleket Varjas Magda és Vadász Kató névre Subotica, poste restante kérünk.

1891

HÁZASSÁG

Nemzetközi házasságkövetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. »Amor« házasságkövetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21.

11993

FOGLALKOZÁS

Házmasternek felvétetik gyermektelen házaspár. Jelenkezni Aleksandrova ul. 11. emeleten, háztulajdonosnál.

1889

Független fiatalasszony bármilyen foglalkozást keres. Leveleket »Megbízható« jellegre kiadókba kérék.

1882

Elsőrendű kirakatrendező az uri-, nődivat-, cipő- és kalapszakmából, ki egyszerűsége ügyes eladó is és ki a magyar, horvát és német nyelvet bírja, azonnali belépésre keresek. Sajátkezüleg irt, lehetőleg fényképes ajánlatok Kelemen Béla-hoz Čakovac küldendők.

1885

Társat keresek jóforgalmu vendéglő-szállodához azonnalra. Ingatlanhoz 50.000 dinár befektetés szükséges. Személyes értekezés Benedek Lajosnál, Stari Bečej.

1883

Kiváló fajgalambok kaphatók Benedek Lajosnál, Stari Bečej, Kafana Sloboda, vasutnál.

1884

Tökés társat keresek igen hasznos találmány kiaknázásához. Szubotica, post restante »Vita-Nova.«

1876

Jó munkás fodrászsegédet felvesz Ranisavljević fodrász (Pompadour) salon.

1915

Erzieherin mit französischer Sprache, guten Klavierspiel und Unterricht, sucht Stellung. Adresse in der Administration.

1907

Nevelőnőnek ajánlkozik kisebb gyermekekhez szerb-német nyelvtudással, okleveles tanítónő. Esetleg bankban könyvelői állást vállal. Cim a kiadóban.

Megbízható, józan, nőtlen soffőr aki gazdasági kovács munkát is végez azonnali belépésre kerestetik. Balogh gazdaság Saján. 1906

Mindenek szakácsnő tanyára kerestetik. Németül tudók előnyben. Cim a kiadóban.

Kersek azonnali belépésre szakképzett építőmestert üzletvezetőnek esetleg társnak. Csakis jó bizonyítványokkal rendelkező komoly gondolkodású egyén jelentkezzen. Cim a kiadóban.

Okleveles gyógyszerész szerb, magyar, német nyelvismerettel kerestetik március 1-i belépéssel. — Aranykereszt gyógyszerész, Sombor. Ajánlatokat fenti címre.

1847

Kersek lehetőleg német származású özvegyasszonyt vagy idősebb hölgyet, ki egy kisebb háztartás vezetését (3 szobás lakás, 3 személyből álló család) egyedül esetleg egy kisebb családleány vagy bejárónő segítségével átvénné és egy hatéves kisleány nevelését is vállalná. Ajánlatokat fényképpel és a fizetési igény megjelölésével — Schmolka hirdetőirodába Novisad küldendők.

1818

Társul kersek oly magános nőt, kinek 20.000-40.000 dinárig pénze vagy 80.000 dinár értékű ingatlana van. Lakást és teljes ellátást adok. — Haszonrészesedés megállapodás szerint. Leveleket »Nyugodt otthon« jellegre a kiadóba kérék.

1787

Gyógyszerész assistenst vagy önállóan dolgozó gyakornokot nyelvismeretekkel keres M. Ivačković gyógyszerész. Vel.-Kikinda. 1540

Házmasteri állást keres fiatal házaspár. Érdeklődni Kosztics órásnál, Strosmajerova ul. 20.

1737

Engedéllyel bíró gyógyszerészgyakornokot, aki az államnyelven kívül perfektül beszél magyarul is, felvesz dr Szemere Pál adai gyógyszerész. Fizetés meg egyezés szerint.

1750

Deutsches Fräulein zu kleinem Mädchen, eventuell mit serbokroatischer Sprachkenntnis wird gesucht. — Adresse Dr. Paloc, Subotica, Jelačićeva ul. 4. Nachmit 3-5.

1813

Bognársegédet, fiatal, azonnali belépésre keresek. Gyurits Mihály bognármestert, Bezdán.

1836

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olasz kérésre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekkel forduljon a kiadóhoz.

TAVIRAT

a távolban lévő katonák részére
Örvendjetez Fiaink! rendeltünk részletekre
a PAPRIKA SPITZER csarnokában
Suboticán, Zrinjski trg. 4. sz. alatt egy
postacsomag SLACH MÓNESZT, a világ-
hírű budapesti Skrek-féle **ארטה כשר**
tartós téliszalámiból, elsőrendű cserkész-
kolbászt és különleges, izletes felszele-
telteket.

Fogyasszátok el barátaitokkal jó
egészségben és gondolatok a

MAMÁITOKRA

Megnyit a Rudics-uccai volt

Trofic

féle üzletben **ארטה כשר**
mészárszék és hentesárúüzlet

Naponta friss vágású I-a marha-, borjú- és bárány-
hús, koscsított libahús, libamáj, töpörtő és ludzsir,
továbbá mindenféle inom felvágott.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

Pfeifer Simon

Olcsó és pontos kiszolgálás.

Zongoramester kottaismer-
tetel azonnali belépésre
kerestetik elsőrangú éjjeli
mulató részére. Ajánlatok a
fizetési igény megjelölésé-
vel Lubach, Vršac, Stanoje
Glavaš ul. 37. küldendők.

1831

Könyvelőt gyári üzemhez,
aki németül és szerbül is
tud levelezni, felveszünk.
Ajánlatok »Prakszis« jel-
legre keretnek a kiadóhiva-
talba.

1820

Öreg, régi szabómester, sü-
ketnőma és jelenleg mun-
kanélkül van, olcsón elvál-
lal férfi ruha-vasalást, tisztí-
tást, átalakítást. Suboti-
ca, Bogovičeva ulica 31.

1866

VÉTEL-ELADÁS

Ebédlőszőnyeg 3×7 méter,
plüss, rezedaszínű, jutá-
nyosan eladó. Cim a kiadó-
ban.

1881

Téglagyári földörlo nagyobb
sima hengerművet, jó álla-
potban, megvételre keres
Freund Károly göztéglagyár
Bačko Petrovoseo.

1892

Bortermelői Királyhalmi és
supliaki borokat állandóan
kersek megvételre. —
Schwarz borkereskedő, Sen-
tai ut 17.

1404

Hárs oszlopok különféle
méreteken, eladó, továbbá
bükkhásab tűzifa vagon-
téléken eladó. Levele-
zés horvát nyelven. Marko
Rašković, Ivanovo-Selo —
Doštaja.

1880

Malomberendezés: 1 drb
21-es hengerek, transz-
misszió és hámozó stb. ol-
csón eladó. Buzogány-mal-
om, Bačko Petrovoseo.

1893

Trágya vaggontételben ár-
megjelöléssel kerestetik.
Cim a kiadóban.

1871

Bűfő italmérővel kisebb
jégszekrény, hentespult el-
adó. Cim a kiadóban.

1904

Kersek megvételre hat
vagy többretű síkszítát. El-
adok egy háromretű síkszítát.
Neduccsin Szava, Vel.
Kikinda.

1815

Szifjártók, nyergesek rész-
ére katonai nyeregállvány-
nyok, kész nyergek kapha-
tók Andraši i Drug bórke-
reskedés, Subotica, Piuko-
vics-ház.

1349

Patkanin patkányirtószert
doboza 15 dinár, kapható
minden gyógyszerárban és
drogeriában, továbbá a
Torontáli Agrárbanknál Ve-
liki Ecskereken, Szuboti-
cán Hercl drogeria és Kur-
tes Milos kereskedésben.

VÁROSI MOZI

Hétfőtől—Szerdájg

Tánc a boldogságért

Tingel—Tangel

Egy kis táncosnő, akiből nagyvilági dáma lesz.

Főszereplők:

Dolly Davis, Igo Sym

Jön!

Jön!

Ha én szeretlek jól vigyázz!

Dolores de Rio szenzációs filmje

Gsaládi ház nagy gazdasági
udvarral eladó. II. Masari-
kova 19.

1921

Stossmaschinét és egy ol-
dalkocsis Harley -Davidson
motorbiciklit kersek meg-
vételre. Hajnal Károly,
Sombor, Radišičeva ul.

1848

Gvárl áron alul vásárol,
ha ruháját Földes Samu
ruhaárúházaiban. Gyü-
mölcs piac vásárolja. Férfi
öltöny 500, Raglan 700,
börkabát 850, gummikö-
peny 225, gyermekruhák
225, fiu vagy leánykö-
peny 350, Női divatkabát
575 dinár. Vidékre után-
vétél. meg nem felelés
esetén kicserélem, vagy
a pénzt visszaadom. Tes-
sek meggyőződni ügyvel-
len a céggel

8424

Eladó birtok Szlavóniában
Brod n/S. mellett, Zadb-
ravlje vasuti állomáson: 88
hold, ebből 50 hold első-
rendű szántóföld, 38 hold
kittűnő rét, legelő, fiatal er-
dő és kert stb., a hozzávaló
szerszámokkal, állatokkal,
lakóházzal és gazdasági
épületekkel ritka olcsó áron
kiszépített vagy részletfi-
zetésre. Tudakozás a Me-
djunarodna Banknál, Za-
greb, Nikoličeva ul. 7. 1657

30 olcsó napl! Férfiöltöny
380 din., 415 din., 550 din.,
fiúöltöny 160 din., 180 din.,
Siessen mig választék van!

Eisler Izsonál, Barátok

temploma során.

1688

Autó, 501. Fiat, teljesen jó-
karban, eladó. Siebermann
garázs, Stari Bečej.

1743

Menyasszonyok, ha kelen-
gyüket, monogramjaikat ol-
csón, divatosan és izlősen
akarják elkészíttetni, győ-
ződjének meg arról, hogy
egyedül Budanović Terézia
üzletében, Rudič ul. 1. kap-
hatják azt.

1483

Fournir envezett lemez és
parketta gyári áron kapható
a Slavonia-bródi furnir-
gyár subotici lerakotában.
Gusztav Fiszler ml. Fra
Ješe trg 6., a barátok tem-
ploma mellett.

1759

KÜLÖNFÉLE

Vadászoki Kutyakedvelők!
Fajtisza vadász-, farkas-,
Dobermann, selyempincs
kutyákat 7 hónaptól 1½
éves korig idomításra elfo-
gadok. Filip Rintye, Sombor.

1705

"VOLAN" cég
CITROEN

képviselő. Tel. 22-97.

Protte garage udvarban

NOVISZAD

Kralja Aleksandra ul. 7

Beltéren 2 szoba konyhás
udvari lakás május 1-re ki-
adó. Cim a kiadóban.

1878

Szépén butorozott uccai
szoba kiadó. Zmaj Jovina
ul. 4.

1906

Gsinosan butorozott szoba
kiadó Jelačićeva ul. 5.

1900

A t. fürdőközséget érte-
sitem, hogy a fürdő a Pa-
sičeva ulicában március 1-
től reggel 7 órakor nyílik
és este 7 órakor zárul. Fe-
kete Dénes

1917

4 lánco föld kiadó a Napke-
leti ugarakban. Bővebbet
»Amerika« közvetítő iroda,
a főposta mellett.

1920

1 és 2 szobás lakások mel-
lék helyiségekkel kiadók. Bő-
vebbet »Amerika« Iroda, a
főposta mellett.

1920

Üzlet portállal a gyümölcs-
piacon, a Földes ruhaüzlet
mellett, azonnal kiadó. —
Bővebbet Földes ruhaüzlet.

Kitűnő házikoszt kapható,
kihordásra is. Senoe ul. 21

1722

Irodahelyiség telefon és
villanyvilágítással kiadó.
Krausz szállitónál, Suboti-
ca.

1722

Jóforgalmu vendéglőmben
kautióképes bérlet vagy
icest keresek azonnali be-
lépésre. Lišević, Čantavir.

1811

Korcsolyapálya Aleksandro-
vo (Sándor) alatt nyitva.
Jég tiszta és acélkemény.
tűkorsima. — Felelősséget
vállalok, hogy a jég nem
szakad be.

1838

»Alexa« nyakkendőipar 10
dinárért fordítja ki régi
nyakkendőjét. Korzó. 1249

1249

Juniper zöld sósborszesz
boróka kivonattal, hatásra
nézve felér bármely más
sósborszesz három üvegje-
nek hatásával. Kapható
gyógyszertárakban, fűszer-
üzletekben. Postai szétkü-
lés. Blum gyógyszerár, Su-
botica, főpostával szemben.

360

Városi Takarékpénztár Suboticán

Foglalkozik az összes takaré-
pénztári és
bankügyletekkel

Subotica város teljes vagyonával kezeskedik
a Városi Takarékpénztár összes
kötelezettségeiért és külön még
a betétekért

Takarék- és folyószámlai
betétállomány
Din. 24,000.000